

FEDERACJA POLEK W KANADZIE

INFORMATOR

Promoting Our Culture and Heritage in Canada

*Wisława
Szymborska*

noblistka z 1996 r.

patronką

roku 2023

Rok 66, Nr 197 Grudzień 2022

W numerze:

Ogniwa:

	strona/page		strona/page
• Słowo od przewodniczącej Zarządu Głównego FPwK (pl)	- 3	• Ogniwo 1, Toronto	pl 10
• President Report (eng.)	- 7		eng 13
• Światowy Kongres Kraj - Emigracja, Zjazd Rady Polonii Świata oraz Światowego Zjednoczenia Polek	- 8	• Ogniwo 3, Edmonton	pl 16
• Fundusz im. Jadwigi Dobruckiej	- 58		eng 18
• Skład Zarządu Głównego FPwK i Przewodniczące Ogniw	- 63	• Ogniwo 4, Vancouver	pl 23
			eng 24
		• Ogniwo 7, Winnipeg	pl 26
			eng 28
		• Ogniwo 8, Ottawa	pl 30
			eng 32
		• Ogniwo 13, Mississauga	pl 34
			eng 36
		• Ogniwo 17, Scarborough	pl 37
			eng 39
		• Ogniwo 18, Hamilton	pl 42
			eng 45
		• Ogniwo 20, Windsor	pl 46
			eng 48
		• Ogniwo 24, Mississauga	pl 49
			eng 52

Karta Żałobna

• Marzena Walkowiak, Ogniwo 1	str/p 54
• Eugenia Szklarz, Ogniwo 3	str/p 54
• Monika Moniuszko, Ogniwo 3	str/p 55
• Alina Jacek, Ogniwo 4	str/p 55
• Jadwiga Borowska, Ogniwo 4	str/p 56
• Krystyna Gajda, Ogniwo 7	str/p 56
• Danuta Senkowska, Ogniwo 8	str/p 56
• Maria Noworyta, Ogniwo 18	str/p 57

Ciekawostki:

• Ewa Szozda, Ogniwo 1 (pl, eng)	str/p 15
• Edmontońskie „Dziady” (pl)	str/p 19
• Niedźwiedź Wojtek (pl)	str/p 58
• 90 lat Koziołka Matołka (pl)	str/p 59
• Patroni Roku 2023: (pl)	
Senat RP	str/p 60
Sejm RP	str/p 61

Wiersze:

• “Przy wigilijnym stole” - Jan Kasprówicz	str/p 25
• “Wiersz staroświecki” - ks. Jan Twardowski	str/p 30
• “Drzwi” - Urszula Kunikiewicz	str/p 41
• “Fear” - Khalil Gibran (eng)	str/p 57
• “Portret kobiety” - Wisława Szymborska	str/p 62
• “Paweł i Gawel” - Aleksander Fredro	str/p 62

Słowo od Przewodniczącej Zarządu Głównego Federacji Polek w Kanadzie

I znowu mija kolejny rok pełen wydarzeń nie zawsze najlepszych. Rok który minął przyniósł nam wiele niespodzianek. Ludzie na świecie walczą o lepszy byt, o pokój i godne warunki życia, o czyste środowisko i atmosferę, która nas otacza i od której zależy nasze zdrowie, martwią się zagrażającymi światu kataklizmami nękającymi nas z nieba i z ziemi. Federacja Polek w Kanadzie, z dużym zaangażowaniem organizuje fundusze na pomoc humanitarną zarówno dla ludzi żyjących w biedzie, jak i tych żyjących w świecie, gdzie nie są przestrzegane prawa człowieka, w szczególności prawa kobiet. Panie pracują kosztem swojego prywatnego czasu. Podziwiam ich wielkoduszność i zaangażowanie w sprawę drugiego człowieka.

Bardzo istotnym kierunkiem naszej działalności, który pragnę podkreślić, jest patriotyczne podejście do spraw związanych z Polską - naszym krajem ojczystym. Obchodzenie polskich świąt narodowych, rocznic, celebrowanie ważnych wydarzeń z polskiej historii - tych smutnych i tych radosnych - oraz przekazywanie naszym dzieciom i wnukom patriotycznych treści, uczenie poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, kształtowanie dumy z przynależności do kraju pochodzenia przodków - to priorytety naszej działalności. Dziękuję Wam za tę pracę!

Opisując w dużym streszczeniu działalność Federacji Polek w Kanadzie wskazuję przede wszystkim na powyżej wspomniany rodzaj naszej aktywności. Mamy tu nie tylko udział w polonijnych imprezach, wydarzeniach, ale także organizowanie przez nasze Ogniwa konkursów recytacji utworów polskich poetów i pisarzy, przygotowywanie przedstawień teatralnych bazujących na wybitnych polskich dziełach literackich, czy konkursy muzyczne z utworami polskich kompozytorów. Wszystkie te działania corocznie są opisywane w naszym Informatorze.

Inną powinnością, którą wypełniamy ze smutkiem, jest żegnanie naszych koleżanek/przyjaciółek, które odchodzą z naszego świata i życia na zawsze. 5 lutego z koleżankami z Ogniwa 17 żegnałam Marzenę Walkowiak, osobę darzoną respektem, kreatywną koleżankę z Ogniwa 1. Było smutno, ale byliśmy tam dla Niej! Żegnały Ją też małe dzieci, były piękne pieśni afrykańskie, było to wszystko potrzebne. Wkrótce ma zostać posadzone drzewko w parku dla uczczenia Jej imienia.

W związku ze statutową działalnością 24 lutego rozpoczęły się przygotowania do wirtualnego Walnego Zjazdu Federacji. Zaczęłyśmy od wyłonienia Komisji Matki, składającej się z przewodniczących Ogniwi, która wytypowała kandydatki na poszczególne pozycje w Zarządzie. Następne miesiące wypełniła żmudna praca Sekretarki Generalnej i Przewodniczącej nad dopilnowaniem, aby wszystkie dokumenty były terminowo wysłane do administratora, Przewodniczącej Zjazdu i wszystkich delegatek.

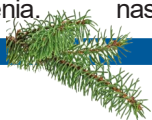
Zjazd odbył się 15 maja. Zgodnie ze Statutem zostało udzielone absolutorium dotychczasowemu Zarządowi i po głosowaniu ukonstytuował się nowy Zarząd Główny oraz składy komisji. W trakcie obrad dyskutowano nad zmianami w Statucie, Regulaminach oraz nad planami działania w bliskiej i dalszej przyszłości. Tu chciałabym podkreślić nieocenioną pomoc Niny Kolesnikoff w przygotowaniu dokumentacji zjazdowej, podziękować Zofii deWitt za prowadzenie Zjazdu oraz panu Andrzejowi Walnemu za sprawne, wirtualne przeprowadzenie obrad i głosowań poprzez ZOOM.

Na zebraniach poprzedzających zjazd Zarząd koncentrował się na pomocy finansowej dla dotkniętej wojną Ukrainy i zdecydowaniu jakimi drogami wysłać zebrane fundusze. Zdecydowano, że główną sumę wyślemy do Fundacji Dominiki Kulczyk „Cześć Dziewczyny” w Warszawie, ze wskazaniem na pomoc dla kobiet i dzieci z Ukrainy. Poszczególne Ogniwa również wysyłały donacje na wybrane przez siebie konta.

Oprócz zebrań związanych z sytuacjami wyjątkowymi miałyśmy regularne zebrania Zarządu z bieżącymi sprawami wymagającymi przedyskutowania. Wyjątkowo przed Zjazdem było kilka dodatkowych spotkań w celu dopracowania zjazdowych tematów.

W minionym roku zarówno ja jak i członkinie naszych Ogniwi reprezentowałyśmy Federację w wielu wydarzeniach:

- w maju brałam udział w podniesieniu polskiej flagi przed Parlamentem Ontario w Toronto z okazji Święta Konstytucji 3-go Maja.
- 8 maja maszerowałam z moją rodziną i członkiniami Federacji w centrum Toronto w wielkiej Paradzie Polonii, promującej naszą historię i kulturę, obchodząc miesiąc Dziedzictwa

Zjazd Rady Polonii Świata - delegaci z różnych krajów świata po uroczystości w Zamku Królewskim w Warszawie

18 września 2022 r. - zakończenie Walnego Zjazdu Rady Polonii Świata (delegatka Katarzyna Grandwilewska)

- Polskiego ustanowiony w Kanadzie i przypadający w maju.
- 12 czerwca odbyła się pielgrzymka do grobów Żołnierzy Generała Hallera w Niagara-on-the-Lake. W imieniu Zarządu Federacji była tam delegacja z Ognia 17, która brała udział w procesji oraz złożeniu kwiatów.
 - Wielokrotnie reprezentowałam Federację Polek w Kanadzie na imprezach polonijnych oraz jako delegatka na Walnych Zjazdach wielu organizacji, takich jak KPK Hamilton, KPK ZG, Rada KPK, Fundusz Wieczysty Milenium i Związek Polaków Hamilton.
 - 1 sierpnia w rocznicę wybuchu Powstania Warszawskiego oddałam hołd i złożyłam kwiaty pod pomnikiem Katyńskim w Toronto.
 - 9 sierpnia miałam spotkanie z Członkiniami Ognia # 4 w Chilliwack, BC, Janiną Freyman, Danutą Potworowską, Marią Karulis oraz innymi Paniąmi z tego Ognia. Było to bardzo przyjemne spotkanie, połączone z dzieleniem się wspomnieniami, oglądaniem starych zdjęć oraz dyskusjami o działalności Ognia teraz i w przyszłości.
 - We wrześniu byłam w Warszawie na Światowym Kongresie „Kraj - Emigracja”, zorganizowanym dla przedstawicieli Polonii i Polaków zagranicą przez Krajowe Zrzeszenie „Wspólnota Polska”. Prelegentami byli przedstawiciele rządu polskiego, posłowie UE z sektorów nauki, kultury i ekonomii. Poruszono tematy stosunków międzynarodowych, światowego bezpieczeństwa po 24 lutego 2022 oraz miejsce i rolę Polski na światowej arenie. Znana wśród Polonii poseł Joanna Fabisiak zwróciła uwagę na działalność i rolę Polonii, o której w Polsce niewiele wiadomo oraz na potrzebę współpracy. Jednym z przykładów może być konkurs „Być Polakiem” skierowany do dzieci i młodzieży szkół polonijnych na całym świecie oraz ich nauczycieli cieszący się ogromnym zainteresowaniem i pomagający przyciągnąć tysiące młodych ludzi z Polonii do pełnienia roli „ambasadora polskości” w kraju zamieszkania. Ekspert i publicysta dr J. Bartosiak wygłosił referat „Wystąpienia w obronie dobrego imienia Polski i Polaków”, w którym apelował o stworzenie naszego silnego lobby, aby pomóc w walce o dobre imię naszego kraju, gdy zachodzi taka potrzeba.
 - Bezpośrednio po konferencji w Warszawie wzięłam udział w Walnym Zjeździe Rady Polonii Świata, który odbył się w Wilnie z udziałem 72 delegatów z 19 krajów oraz przedstawicieli Senatu i Sejmu RP. Było to ważne wydarzenie dla Polaków w kraju i za granicą z uwagi na wytyczne dla dalszej działalności tej Rady pod egidą nowo wybranego Zarządu na lata 2022-2026.
 - Podczas Walnego Zjazdu Rady Polonii Świata odbyło się spotkanie reprezentantek Światowego Zjednoczenia Polek z 6 krajów. Dyskutowano o rozwinięciu naszych kontaktów

na świecie, planowanych konferencjach i okresowych spotkaniach oraz stworzeniu strony internetowej ułatwiającej współpracę, przekazywanie informacji oraz dzielenie się doświadczeniami pomiędzy organizacjami kobiecymi na świecie. Zjednoczenie Polek ma ambitne plany rozszerzenia kontaktów i kontynuowania działalności dla wspólnego dobra Polek rozszaniach po świecie.

Inne informacje:

Z pomocą Iwony Bogorya Buczkowskiej nawiązałam korespondencję z menedżerem Credit Union w Toronto w sprawie kont bankowych nieaktywnych Ognia Federacji, której końcowym efektem było przetransferowanie funduszy tych Ognia na konto ZG Federacji.

Prowadzone były rozmowy i negocjacje z kilkoma firmami deweloperskimi w sprawie unowocześnienia naszej strony internetowej. Obecnie pertraktacje są na ukończeniu, oczekujemy na szczegółowy kontrakt i rozpoczęcie prac. Potrzebna jest pomoc w dostarczaniu dobrych zdjęć, ciekawych tekstów i materiałów, które urozmaicą naszą stronę. Bardzo proszę, apeluję do wszystkich przewodniczących Ognia i Zarządu Głównego o włączenie się do prac budowania tej naszej wizytówki na świat, niech będzie to nasze wspólne dzieło!

Zacząłam szukać firmy, która zajęłaby się renowacją paneli wystawy „Polish Spirit” i wymiany niefunkcjonalnych ram na lżejsze, wykonane z trwałego materiału. W celu wspomnienia finansowego została złożona aplikacja w Konsulacie RP w Toronto o dofinansowanie tego projektu ze środków polonijnych. Decyzje w tej sprawie będą znane na wiosnę.

W dniach 14-15 października 2022 odbył się Walny Zjazd Wyborczy KPK ZG w Cambridge Ontario, gdzie wybrano nowy Zarząd Główny KPK i Komisję oraz Dyrektorów rejonowych.

Przekazane donacje:

- na pomoc Ukrainie, \$ 1500
- członkostwo Fundacji JPIL, \$ 50, Watykan
- Muzeum Polskie w Rapperswil, \$ 50, Szwajcaria

Na 7 grudnia jest zaplanowane ostatnie zebranie Zarządu Głównego Federacji w 2022 roku. Mam nadzieję, że 2023 rok przywita wszystkie Panie w zdrowiu, że ustabilizuje się sytuacja na świecie, że nadal będziemy miały możliwość pracy dla siebie i innych ludzi w potrzebie oraz, że będziemy pomyślnie kontynuować nasze rozpoczęte projekty.

Dziękuję całemu Zarządowi za udział w zebraniach, pomoc

w znajdowaniu kompromisowych rozwiązań w trudnych sprawach. Ani Włochacz dziękuję za prowadzenie naszego konta na Facebooku, Małgosi Boczkowskiej za piękne Informatory, Marysi Ambroszkiewicz za pieczę nad sprawami finansowymi, Magdzie Szewczyk za zgłaszanie się do pomocy, Marysi Szymańskiej i Danusi Potworowskiej za konstruktywne rady, Halince Madej za wszelką pomoc, Jadzi Skowrońskiej za pozytywne wsparcie, Ali Kotyni i wszystkim za przyjaźń.

**Życzę wszystkim Koleżankom i ich Rodzinom
Zdrowia i satysfakcji w życiu.**

**Oby Nowy Rok spełnił wszystkie pokładane w nim
nadzieje i przyniósł sukcesy w realizacji planów.**

**Szczęśliwych Świąt Bożego Narodzenia i Wspaniałego
Szczęśliwego Nowego Roku 2023!**

*Katarzyna Grandwilewska
Przewodnicząca Federacji Polek w Kanadzie*

*Parada Polonii w Toronto, K. Grandwilewska
i syn A. Felińczak*

*1 sierpnia, rocznica powstania warszawskiego, kwiaty w hołdzie
powstańcom od Federacji ZG*

*Konsul Generalny RP Magdalena Pszczółkowska, Ambasador RP
w Kanadzie Witold Dzielski, Jadwiga Skowrońska
i Katarzyna Granwilewska*

*Wizyta w BC, spotkanie Przewodniczącej ZG
z Członkiniami Ognia 4*

2022 President Report

I would like to thank all the members of our Federation for their empathy and dedication to help those in need and for their

cultivation of the Polish culture in Canada. The members of our organization took part in many events celebrating Polish historical events, organized contests of Polish poetry and Polish music. It is very important that we instill the sense of pride of being Polish to our children and grandchildren.

It is also our duty to pay respect to our friends who passed away. On the 5th of February we said goodbye to Marzena Walkowiak, our respected and wise colleague from Branch 1. Our presence at her funeral was appreciated by her family and friends. There will be a tree planted in her honour in one of the Toronto parks.

In the spring we began our preparations for the General Meeting of the Federation which took place virtually on May 15th. At that meeting we discussed and approved some changes in the Statute and By-Laws, elected a new Executive and committees. I would like to express my thanks to Nina Kolesnikoff for the preparation of all the documents, to Zofia de Witt for chairing the meeting and to Andrzej Walny for his technical assistance in conducting this virtual event.

At the last meeting of the Executive before the General Meeting we discussed the need to help Ukraine. We decided to send a donation of \$1,500 to the Fund "Czesc Dziewczyny!", established by the Kulczyk Foundation. Various branches of our Federation sent donations to charities of their choice.

On behalf of our organization I participated in many important events such as:

- the raising of the Polish flag in front of the Ontario Parliament to celebrate the Day of the Polish Constitution,
- the Great Parade as part of the celebration of the month of Polish Heritage and the commemoration of the Warsaw Uprising during WWII,
- at the meetings of the Canadian Polish Congress and the Millenium Fund.
- On June 12th members of Branch 17 laid wreaths on

the graves of the General Haller's soldiers in Niagara-on-the-Lake.

- In September I participated in the conference "Poland and Emigration" organized by the Association "Wspolnota Polska". The speakers, who represented the Polish government and members of European Union, focused their attention on the questions of new political situation after February 24th 2022, the important role played by Polish diaspora in defending the good reputation of Poland and Polish people.
- Following the Warsaw Conference I travelled to Vilnius to attend the General Meeting of World Polonia Council and of the World Federation of Polish Women. The General Meeting of the World Polonia Council was attended by 72 delegates from 19 countries as well as dignitaries from the Senate and Parliament of Poland. It was a very important event for the Polish people in Poland and abroad. Delegates discussed future plans of the World Polonia Council and presented suggestions and guidelines to be implemented by a newly elected Executive for the years 2022-2026.
- At the meeting of the World Federation of Polish Women we examined the ways of close cooperation between groups, of organizing special conferences and of creating a webpage to share some information on the work of numerous women's organizations. We have some ambitious plans to improve our contacts and to increase our activities for the benefit of Polish women around the world.

Along with Iwona Bogorya Buczkowski I looked into the question of dormant Polish accounts in the Toronto Credit Union. Following a number of meetings with the Bank manager and the submission of necessary documents, these accounts were closed and the funds were transferred to the account of the Executive of the FPWK.

I conducted a search and negotiations with several companies regarding the modernization of our website. At this point we are very close to signing a contract and I urge our members to prepare materials for the renovated site, including photographs, interesting stories about individual branches and their activities. The new website will be our visiting card to the world.

I also initiated a search for a company to renovate the panels for the exhibit "Polish Spirit" in order to replace old frames by new ones, made of long-lasting material. We submitted an application for a grant to the Polish Consulate and expect a decision next spring.

The Polish Canadian Women`s Federation made the following donations:

\$1,500. to help Ukraine,

\$50. to the Foundation of John Paul II in Vatican

\$50. to the Polish Museum in Rapperswil, Switzerland.

I would like to extend my thanks to the members of the Executive for their involvement and help in making good decisions, to Ania Wolochacz for taking care of our Facebook, to Malgosia Boczkowski for preparing our beautiful magazine Informator, to Marysia Ambroszkiewicz for managing our account, to Magda Szewczyk for her help, to Marysia Szymanska and Danusia Potworowski for their wise advice.

Zespół Mazowsze

Światowy Kongres Kraj - Emigracja, Zjazd Rady Polonii Świata oraz Światowego Zjednoczenia Polek

Zdjęcia z Polski i Litwy

Delegacja z Kanady - inauguracja w Zamku Królewskim (od lewej): Jerzy Barycki, Janusz Tomczak, Barbara Stadnik, Halina Madej, Katarzyna Grandwilewska, Teresa Berezowska, biskup Piotr Turzynski, Andrzej Felińczak

Delegacja z Kanady, przerwa w obradach w Centrum Olimpijskim

I would like to wish all our members all the best in 2023, a stable situation in the world, good health and willingness to help those in need! Merry Christmas and a Happy New Year!

Senator Maria Koc (Polska), Katarzyna Grandwilewska. W tle Ostra Brama z obrazem Matki Boskiej Ostrobramskiej w Wilnie (Litwa)

Delegatki na Forum Polonii Świata, ŚZP: Maria Daczewska (Bulgaria), Helena Miziniak, (Anglia), Bożena Kaminska (USA), Katarzyna Grandwilewska (Kanada)

ŚZP - Joanna Heyman-Salvade (Włochy), Katarzyna Grandwilewska (Kanada), Halina Madej (Kanada), Elżbieta Korowiecka (Ukraina), Maria Siwko (Ukraina)

Złożenie wieńców na grobie Marii Piłsudskiej i serca Józefa Piłsudskiego. Napis na płycie grobu: napis "Matka i serce syna", cmentarz Na Rossie w Wilnie (Litwa)

Delegaci z Kanady na pożegnalnym obiedzie w Domu Kultury Polskiej "Pan Tadeusz" w Wilnie

Posel Joanna Fabisiak RP, K. Grandwilewska FPwK, Janusz Tomczak Prezes KPK ZG, Ela Barrass Prezes Macierzy szkolnej w Anglii

Andrzej Felińczak Prezes KPK Hamilton, Barbara Stadnik sekretarz KPK ZG, Katarzyna Grandwilewska Prezes PCWF, Janusz Tomczak Prezes KPK ZG

Kaplica w Ostrej Bramie; chwila zadumy i modlitwy

Ogniwo 1, Toronto, ON

Niestety pandemia wpłynęła negatywnie na naszą działalność w tym roku. Wiele Pań nie mogło przychodzić na spotkania, dużo członkiń chorowało, umarła nasza była przewodnicząca Marzena Walkowiak. Była bardzo oddana Federacji i silnie odczuwamy stratę tej wspaniałej osoby. Cześć Jej pamięci. Koleżanki Marzeny starały się dostać pozwolenie na zasadzenie drzewka w okolicy, gdzie Marzena mieszkała. Nasze Ogniwo poparło tę ideę i dało dotację na ten cel. Otrzymałyśmy wiadomość, że pozwolenie zostało wydane przez władze miasta i dostałyśmy już lokalizację w 2022 r.

*Drzewko
upamiętniające
Marzenę Walkowiak
ufundowane
przez Koleżanki
Marzeny
i Ogniwo nr 1
w Kempton Park,
Scarborough,
Grudzień 2022*

Dotychczas spotykaliśmy się w Copernicus Lodge na Roncesvalles Avenue w Toronto, gdzie mieszka kilka członkiń Ognia nr 1 - obecnie Krystyna Klemensiewicz i Ludwina Łaczek. Ze względu na pandemię nie możemy kontynuować tam spotkań. Utrzymujemy więc łączność telefoniczną i e-mailową. Mamy kłopot z mediami komputerowymi, gdyż nie wszystkie nasze członkinie obsługują komputer i mają Zoom. Dzięki życzliwości Zarządu Gminy nr 1 Związku Narodowego Polskiego i jej prezesa Józefa Aleksandrowicza otrzymaliśmy gratis salę na spotkania. Odbłyły się tam dwa zebrania w tym roku - 16 czerwca i 28 października. Dziękujemy bardzo za gościnność i będziemy dalej spotykać się w Domu Związku na Judson St.

Dobłą wiadomością jest pozyskanie nowej członkini, która jest aktywna w życiu Polonii i działa również w paru innych organizacjach. Jest to Beata Możdżanowska, prezes komitetu „Save the Polish Festival on Roncesvalles”. Dzięki Jej inicjatywie i energicznemu działaniu została utrzymana nazwa „Polish Festival”. Nasze Ogniwo poparło działalność Komitetu, a ja zostałam zaproszona do jego zarządu. Staramy się utrzymać coroczny polski festiwal, w którym biorą udział polskie biznesy, organizacje polonijne, zespoły taneczne, itp. W dotychczasowych festiwalach Ogniwo nr 1 Federacji Polek miało swoje stoisko i stało się tak także w tym roku. Prezentowałyśmy książki, obrazy, akwarele naszej członkini Ewy Szozdy, biżuterię Kasi Maciągowskiej oraz specjalną kolekcję pierścionków ze srebrnych monet naszej członkini Małgorzaty Mikosz. Gościem naszego stoiska była Urszula Wydymus, autorka książki „Shades of Betrayal” wydanej pod pseudonimem Urszula Baker. Książka ta opisuje losy Polaków przed i w czasie II Wojny Światowej w Europie. Autorka podpisywała nowe egzemplarze. Nasze stoisko zostało sfilmowane przez Polskie Studio – program telewizyjny City TV. Mieliśmy dużo gości, działaczy z innych organizacji i polityków, m. innymi odwiedziła nas Kinga Surma - posłanka z Etobicoke i Minister of Infrastructure. Odwiedził nas też prezes Juliusz Kirejczyk z małżonką. Dziękujemy prezes Katarzynie Grandwilewskiej za wypożyczenie nam posteru Federacji i przekazanie nowych wkładek do broszur oraz książek do sprzedaży.

*Na Polskim Festiwalu - Urszula Wydymus, Juliusz Kirejczyk,
Małgorzata Mikosz, Iwona Bogorya Buczkowska, Joanna
Fabisiak (poseł RP) oraz gość z Polski na 50. lecie Fundacji
Reymonta*

Polski Festiwal - (od Lewej) Urszula Wydymus, autorka, Hanna Kloc, Iwona Bogorya Buczkowska, Małgorzata Mikosz

Pani Emily Krula, Irena Kremblewska - Ogniwo nr 1, Anna Wołochacz - przewodnicząca Ogniwa 24, Barbara Grabowski - Ogniwo 24

Biżuteria Katarzyny Maciagowskiej

Drugi dzień Festiwalu był prowadzony przez koleżanki z innych Ogniw: Annę Wołochacz - przewodniczącą Ogniwa nr 24 i Magdalenę Szewczyk - przewodniczącą Ogniwa nr 13. Dziękujemy im i członkiniom z Ogniw za piękne dekoracje, sprzedaż biżuterii oraz prowadzenie całego stoiska. Dziękujemy za współpracę i przekazanie dochodu z tego dnia na rzecz Ogniwa nr 1; bardzo to doceniamy. Jest to dobry przykład jak możemy wspólnie działać i już teraz zapraszamy te Ogniwa do współpracy w przyszłym roku. Nasz udział w Polskim Festiwalu był bardzo widoczny i Federacja Polek

otrzymała szczególne podziękowania od organizatorów.

Od prawej: Urszula Wydymus, autorka; Iwona Bogorya Buczkowska, Kinga Surma, MPP i Małgorzata Mikosz

Nasze plany na przyszłe lata to zdobycie nowych członkiń i „odmłodzenie” naszego grona. Ogniwo nr 1 ma bogatą historię jako Ogniwo założycielskie i czujemy się zobowiązane kontynuować jego tradycje.

Zgodnie z naszymi celami założycielskimi popierania kultury polskiej w Kanadzie, złożyłyśmy donacje na Bibliotekę Polską w Montrealu, która ma obszerne zbiory Poloników i jest siedzibą Polskiego Instytutu Naukowego. Dołożyłam swój prywatny czek na Bibliotekę z życzeniami podtrzymania tej cennej instytucji. Dziękujemy Ewie Zadarnowskiej za przekazanie nam informacji.

Regularnie uczestniczyłam we wszystkich zebraniach na Zoom organizowanych przez Kongres Polonii Kanadyjskiej (Okręg Toronto), gdzie przedstawiałam raporty z naszej działalności. Na ostatnim zebraniu okresowym KPK poruszyłam sprawę Copernicus Lodge. Od jakiegoś czasu dochodzą do nas skargi, że jest problem z utrzymaniem polskości w tym znanym domu opieki nad starszymi osobami. Dom ten został założony

przez Polaków. Wiele Pań z naszego Ogniwa działa od wielu lat jako wolontariusze: Irena Kremblewska, Mariola Rejer, Ludwina Łaczek. Copernicus Lodge zawsze był znany z życzliwej atmosfery i wysokiego poziomu opieki w języku polskim. Okręg Toronto KPK wystosował list do Zarządu tej instytucji z prośbą o zareagowanie na skargi.

15 maja 2022 uczestniczyłam w Walnym Zejeździe Federacji który odbył się na Zoomie. Cały rok brałam udział a zebraniach Zarządu jako wiceprezes, niestety ze względów osobistych nie mogłam podjąć się dalszej pracy w Zarządzie. Natomiast kontynuuję swoją pracę jako Prezes Światowego Zjednoczenia Polek. W tym roku delegatem z ramienia Światowego Zjednoczenia Polek na Radę Polonii Świata była Katarzyna Grandwilewska. Dzięki naszym staraniom SZP dostało 2 mandaty. Drugim delegatem była Joanna Heyman z Włoch. Zostałyśmy zaproszone do współpracy w zorganizowaniu w 2023 roku światowego zjazdu liderki polonijnych, na którym będą sesje o roli polskich kobiet żyjących poza granicami kraju w różnych dziedzinach życia społecznego i kulturalnego.

Obecnie planujemy wspólne powitanie Nowego Roku w styczniu 2023. Cieszymy się że Ogniwo 24 zaoferowało zorganizowanie tego spotkania. Zapraszamy inne Ogniwa do uczestniczenia. Kontakt między Ogniwami jest ważny abyśmy czuły się jedną silną organizacją. Pomaga nam w tym Informator.

W imieniu Ogniwa nr 1 składam życzenia miłych i zdrowych Świąt oraz Szczęśliwego Nowego Roku 2023 członkiniom ze wszystkich Ogniw Federacji Polek i Zarządowi Głównemu.

Współpracujmy razem w klimacie przyjaźni i wzajemnego zrozumienia.

*Iwona Bogorya Buczkowska,
Prezes, Ogniwo nr 1*

Unfortunately, the pandemic has had a negative impact on our business this year. Many of our members could not come to the meetings, a lot of people were sick and our former President, Marzena Walkowiak, died. We all felt this great loss of a wonderful person devoted to our Federation. To commemorate her memory Marzena's friends applied for permission to plant a tree in the area where she lived. We supported this idea and gave a donation for this purpose. The permit has been issued by the City and the locations will be given in 2023.

So far, we had our meetings at the Copernicus Lodge on Roncesvalles Avenue in Toronto where a few members of our branch live: currently Krystyna Klemensiewicz and Ludwina Laczek. Due to the pandemic, we can no longer meet there. So, we maintained a connection by phone and e-mail. Not all our members use a computer or zoom. Thanks for the generosity of the Polish National Union (gmina no.1) and its President Joseph Aleksandrowicz, we received meeting rooms gratis. Two meetings were held there this year on June 16 and October 28. Thank you for the hospitality, we will continue to meet there. From good news we have a new member active in the life

Second day of the Festival - Anna Wolochacz, president of the Branch 24, Barbara Grabowski, Branch 24 and Beata Mozdzanowska, Branch 1

of the Polonia, active in several organizations, Beata Mozdzanowska, President of the Committee of Save the Polish Festival on Roncesvalles. Thanks to her initiative and energy, the name Polish Festival has been maintained. Our Branch supported the activities of the Committee, and I was invited to the Board. We wish to maintain the name of the Polish festival in which Polish

Jewelry designed by Katarzyna Maciagowska, Branch No. 1

Branch no 1, Polish Festival: (from right) Małgorzata Mikosz, Iwona Bogorya Buczkowska, Hanna Kloc

businesses, organizations, dance groups, etc. take part. Every year, Branch No.1 of the Polish Canadian Women's Federation has its own kiosk, and this has also happened this year. We presented books, watercolor paintings by our member Ewa Szozda, jewelry made by Kasia Maciagowska and a special exhibition of rings made of silver coins from the collection of our member Malgorzata Mikosz. Ursula Wydymus, the author of the book "Shades of Betrayal" published under the pseudonym Ursula Baker was our special guest. This book describes the fate of Poles in exile before and during the Second World War in Europe. The author signed new copies of the book. Our kiosk was filmed by Polish Television Studio - City TV. We had a lot of visitors from other organizations and politicians e.g., Kinga Surma, MP. P (Etobicoke) and the Minister of Infrastructure. President Juliusz Kirejczyk and

his wife also visited us. We thank Katarzyna Grandwilewska, our President, for letting us use the stand of the Federation, for providing new inserts to brochures and donating some books for sale.

The second day of the festival was led by colleagues from other branches - Anna Wolochacz, president of the Branch no. 24 and Magda Szewczyk, presidents of the Branch no. 13. Thanks to our colleagues for beautiful decorations and for running the stand. Thank you for your cooperation and transfer of income from this day to Branch No.1, we appreciate it very much. This is a good example of how we can work together. Our participation in the Polish Festival was very visible and the Federation of Polish Women received special thanks from the organizers. We intend to cooperate with other branches next year. Our plan for the coming year is to gain new members and rejuvenate our group. Branch No 1 has a great history and we feel obliged to continue its traditions.

In accordance with our founding aim to support Polish culture in Canada, we have made donations to the Polish Library in Montreal which has an extensive collection of Polonica and is the seat of the Polish Institute of Science. Personally, I added my cheque to the library to help to maintain this valuable institution. Thank you to Ewa Zadarnowska for providing us with this information.

This year I regularly participated in all the meetings on Zoom organized by the Canadian Polish Congress (Toronto District) where I presented reports on our activities. At the last meeting of the CPC I raised the issue of the Copernicus Lodge. For some time, we have been receiving complaints that there is a problem of maintaining Polish language and culture in this well-known home for the Aged. This house was founded by the Polish community. Many of us from our branch have been serving there as volunteers: Irena Kremblewska, Mariola Rejer, Ludwina Laczek. Copernicus Lodge was famous for its friendly atmosphere and high level of care in the Polish language. The Toronto CPC formally sent a letter to the Board of Directors of this institution asking them to respond to the complaints.

On May 15, 2022 I participated in the General Meeting of the Federation which took place on Zoom. As you know, all year round I took part in the meetings of the Board as Vice President, unfortunately for personal reasons I could not

undertake further work in the Board. I will continue my work as the President of the World Federation of Polish Women. This year Katarzyna Grandwilewska was a delegate to the Council of Polonia of the World on behalf of the World Federation of Polish Women. Thanks to our efforts, WFPW got 2 mandates; the second delegate was Joanna Heyman from Italy. We have been invited to cooperate in organizing in 2023 the World Congress of Polish diaspora leaders, which will include sessions on the role of women in various areas of social and cultural life of Polish people in exile.

We are currently planning a joint event to celebrate the New Year in January 2023. We are glad that Branch No. 24 offered help to organize this meeting. We are inviting all other branches to participate. The interaction between our branches is so important to make us feel that we are one strong organization. Our Informator helps us to do so as well.

On behalf of Branch No.1 I would like to send greetings of Healthy Christmas and a Happy New Year 2023 for all the branches of the Polish Women's Federation, for our Board and for the editor of the Informator.

Let's work together in a climate of friendship and mutual understanding.

*Iwona Bogorya Buczkowska,
President, Branch No. 1*

Ewa Szozda, Członkini Ognia 1

Ewa Szozda urodziła się w Warszawie, gdzie otrzymała tytuł magistra Lingwistyki Stosowanej na Uniwersytecie Warszawskim. W 1979 roku przeprowadziła się do Toronto i podjęła pracę jako nauczycielka języka angielskiego w Katolickim Wydziale Oświaty. Angażując się w pracę zawodową i społeczną, jednocześnie doskonaliła swoją pasję do malowania akwarelami. Obecnie, gdy jest na emeryturze, jej pasja przekształciła się w stałe zajęcie artystyczne. Prace Ewy są wystawiane w galeriach w Kanadzie i w Polsce i znalazły miejsce w wielu prywatnych zbiorach w Kanadzie, Polsce, Anglii i Francji. Ewa brała również udział w wystawach konkursowych w Toronto i jej prace zostały wysoko ocenione.

W swych obrazach Ewa stara się utrwalić ulotne piękno kwiatów, w malowaniu ich inspirując się martwą naturą. Z tym samym szacunkiem celebryje w swoich akwarelach unikalność i niepowtarzalny urok ptaków. Kolejną jej fascynacją jest człowiek i jego największy przyjaciel - kot lub pies. Z ogromną dokładnością stara się odtworzyć w swoich obrazach ich indywidualność.

W obrazach Ewy widać spontaniczność akwareli jako artystycznego medium. Jak sama mówi „Choć zazwyczaj mam pomysł na kompozycję i kolorystykę mojego obrazu, to wiem, że ostatecznie akwarela doprowadzi mnie do nieoczekiwanych rezultatów. Dzieje się tak dlatego, że ta technika pozwala na fuzję realistycznych i interpretacyjnych elementów”.

Prace Ewy można oglądać na Instagram [ewaspaintings](#).

Ewa Szozda was born in Warsaw, Poland, where she received a master's degree in Applied Linguistics. In 1979, she moved to Toronto and started her career as an English teacher at the Toronto Catholic District School Board. Involved in professional and community work, she also pursued her passion for watercolor painting. Now when she is retired, her passion has turned into a permanent artistic occupation. Ewa's works are exhibited in galleries in Canada and Poland and have found a place in private collections in Canada, Poland, England, and France. She also participated in juried exhibits in Toronto and her works were selected for display.

Inspired by Mother Nature, Ewa tries to capture the fleeting beauty of flowers. With the same respect, she celebrates the uniqueness and charm of birds in her watercolors. Another fascination of hers is a man and his/her greatest friend – a dog or a cat. In their portraits, she tries to recreate their individuality with great precision.

Ewa's paintings show the spontaneity of watercolor as an artist's medium. In her own words, “Although I usually have an idea for the composition and the colors of the painting, I know that ultimately watercolor can lead me to unexpected results. This is because this technique allows the fusion of realistic and interpretive elements.”

Ogniwo 3, Edmonton, AB

Po prawie dwuletnim okresie przymusowej bezczynności zaczęłyśmy działalność zebraniem ogólnym 26-go marca, później tradycyjnym święconym 30 kwietnia. Nasze panie przygotowały wspaniałe potrawy, udekorowały stoły i pokój, a zespół naszych artystek pod egidą Bożeny Wojno uświetnił imprezę recytacjami poezji o tematyce wiosennej. W maju zaangażowałyśmy się w organizację akademii dla uczczenia rocznicy Konstytucji 3 Maja.

Z inicjatywy naszego Okręgu KPK drugi weekend czerwca jest ogłoszony Dniem Dziedzictwa Polskiego w Albercie. W tym roku uroczystości odbyły się 12 czerwca w parku otaczającym Parlament Alberta, z częścią oficjalną i atrakcjami dla dorosłych i dzieci. Nasze artystki wystąpiły w białych sukienkach, śpiewając piosenki świętojańskie i wspólnie z dziećmi wity wianki z kwiatów i ziół. W wielu miejscach parku były starannie przygotowane stoiska informacyjne. Niestety wczesnym popołudniem deszcz zakończył przedwcześnie nasze uroczystości.

Następną okazją do świętowania był piknik 9 lipca w gościnnym domu i ogrodzie Wiosni Środy. Panie przygotowały smaczne potrawy, pogoda dopisała.

*Piknik Federacji na posesji „Hrabiostwa”
Wiosni i Kazimierza Środy.*

W sierpniu w Edmonton tradycyjnie odbywa się Edmonton Heritage Festival. W tym roku nasze członkinie pracowały całą niedzielę. Bardzo miłą niespodzianką była wizyta w polskim namiocie wieloosobowej delegacji ukraińskiej na czele z Konsulem Generalnym p. Oleksandr Danylienko. Podziękowali nam i całej Polonii za pomoc i wsparcie moralne i finansowe. Wszyscy byli bardzo wzruszeni. Nasza grupa artystyczna pod wodzą Bożeny

Wojno przygotowała bogaty program artystyczny na tradycyjne Dożynki które odbyły się w Polish Country Lodge w dniu 24 sierpnia. Kostiumy dla artystek uszyła Krysia Sierko. Dostałyśmy brawa i dużo pochwał.

Członkinie Federacji podczas Dożynek

*Reżyserka, inicjatorka Teatrzyku
Federacji Ognia #3, Bożena Wojno*

*Składanie wieńców w dniu
Niepodległości*

Nasza Prezeska, Halina Madej spędziła lato w Polsce i dzięki temu mogła wziąć udział w bardzo ważnych konferencjach polonijnych, reprezentując działalność polonijną w Kanadzie i Albercie. Pierwsza konferencja odbyła się w Warszawie w dniach 3 do 6 września: Światowy Kongres Kraj i Emigracja, drugą był Zjazd Rady Polonii Świata w Wilnie w dniach 15 do 18 września.

W październiku odbył się zjazd sprawozdawczo-wyborczy Kongresu Polonii Kanadyjskiej; nasze członkinie, jak zawsze weszły w skład nowego zarządu. Tydzień później

„Świtezianki” podczas obchodów Dnia Dziedzictwa Polskiego w Albercie

w Calgary odbył się zjazd sprawozdawczo-wyborczy Kongresu Polonii Kanadyjskiej Okręg Alberta.

11 listopada brałyśmy udział w składaniu wieńców z okazji Remembrance Day i uczczenia Święta Niepodległości.

13 listopada nasza niezmordowana grupa teatralna, czyli Teatrzyk, prezentowała spektakl „Dziadów” Adama Mickiewicza. Inicjatorką i głównym reżyserem naszego Teatrzyku jest niezastąpiona Bożena Wojno, która opracowuje imprezy oparte na polskiej kulturze, tradycji i folklorze. Aktorkami Teatrzyku są członkinie naszego Ognia #3. Teatrzyk nasz działa prężnie i odnosi sukcesy. Należą im się gorące brawa i podziękowania.

Od lewej: Elżbieta Barras z Anglii, Teresa Berezowska, Katarzyna Grandwilewska, Halina Madej

**W imieniu członkiń naszego ognia składamy
najszerzej życzenia na Boże Narodzenie
i może wreszcie normalnego, spokojnego
i bezpiecznego Nowego Roku.**

*Ewa Miles-Dixon, Terese Szlamp-Fryga, Jadwiga Skowrońska,
i Halina Madej*

*Zjazd Rady Polonii Świata.
Halina Madej na tle Ostrej Bramy w Wilnie*

Delegatki Zjazdu Rady Polonii Świata. Od lewej: Joanna Heyman-Salvade (Włochy), Katarzyna Grandwilewska, Halina Madej

On March 26th, Branch #3 finally ended almost two years of forced inactivity due to Covid with a monthly meeting. On April 30th, we gathered together for a traditional Easter brunch (świecone). Our members prepared wonderful food and decorated our meeting room. Some of our talented members led by Bożena Wojno eloquently recited wonderful poetry on spring themes, which lifted our spirits.

Polish Canadian Heritage Day was celebrated on June 12th at the Alberta Legislature grounds. Our artists performed in white dresses, singing midsummer songs and wove wreaths of flowers and herbs together with the children.

On July 9th, we enjoyed Wiesia Środa's hospitality at a picnic with delicious food prepared by our members. We spent a wonderful afternoon in Wiesia's garden.

During the Edmonton Heritage Festival, our members worked all day on Sunday (August 1st) serving food.

Everyone was pleasantly surprised when a Ukrainian delegation headed by the Consul General, Mr. Oleksandr Danyleiko, visited the Polish tent and thanked Polonia for the moral and financial support being shown during the Russian war in Ukraine. All of us were greatly moved by the gratitude of our Ukrainian neighbours.

Podczas Festiwalu Heritage Days, delegacja Ukraińska wraz z Konsulem Generalnym Ukrainy Oleksandrem Danyleiko dziękuje za pomoc finansową oraz moralną

Our artistic group led by Bożena Wojno prepared a rich program for the traditional Harvest Festival which took place at the Polish Country Lodge on August 24th. The performance was received with much applause and praise. Costumes for the artists were made by Krysia Sierko.

Our president, Halina Madej, spent the summer in Poland and consequently was able to participate in very important Polonia conferences representing Polonia in Alberta and in Canada. The first one, the World Congress „Country – Emigration”, was in Warsaw, September 3rd – 6th and the second one, the Congress of the Council of the Polish Diaspora of the World, was in Wilno, September 15th – 18th.

The national convention of the Canadian Polish Congress and the provincial convention of the Canadian Polish Congress in Alberta were both held in October. We are very proud that some of our members were elected to each board.

Alberta's Parliament - Black Ribbon Day

From the left: Aleksandra Kosinska, Terese Szlamp-Fryga, Jadwiga Skowrońska, Lieutenant Governor of Alberta Salma Lakhani, Vice President of KPKOA Andrzej Makarewicz, Honorary Consul of the Republic of Poland in Edmonton John Szumlak

On November 11th we laid wreaths in recognition of Remembrance Day and Polish Independence Day. In keeping with the sombre mood of November, our theatre group (Teatryk) presented „Dziady” by Adam Mickiewicz on November 13th. The initiator and main director of Teatryk is the irreplaceable Bożena Wojno, who organizes performances based on Polish culture, tradition and folklore.

On behalf of the members of Branch #3, we sincerely wish everyone a happy Christmas and finally a normal, peaceful and safe New Year.

Ewa Miles-Dixon, Terese Szlamp-Fryga, Jadwiga Skowrońska, and Halina Madej

Edmontońskie „Dziady”

Dziewczyna:

*„Na głowie mam kraśny wianek,
W ręku zielony badylek,
Przedemną bieży baranek,
Nademną leci motylek...”*

Bez zbytnej skromności, wręcz z dumą, mogę napisać, że Federacja Polek w Kanadzie działająca w Edmontonie znana jest tutejszej Polonii (i nie tylko Polonii) z ciekawych inicjatyw.

Jest w Ogniwie nr 3 grupa pań, w których obudziła się żyłka aktorstwa... Pal licha, że nie w latach pierwszej młodości - okazuje się jednak, że nie całkiem za późno. Rozbudziła te talenty pani Bożena Wojno, która wciąż ma ciekawe „wizje” wystąpień o charakterze teatralnym i chociaż zmusza nas do tzw. katorżniczej pracy - jesteśmy jej bardzo wdzięczni!

Naszym wielkim sukcesem okazały się być „Portrety Słynnych Polek”, zrobione z wielkim rozmachem, wystawione dla szerokiej publiczności, ale często przygotowywałyśmy programy na wewnętrzny użytek Federacji.

Gdy wróciłam po dłuższej nieobecności już był październik. Ku mojemu zaskoczeniu dowiedziałam się, że panie postanowiły tym razem spróbować swych sił, by przedstawić mickiewiczowskie „Dziady”, ich część II, mistyczną, nawiązującą do ludowych zwyczajów kontaktowania się z duchami przodków, by wesprzeć je modlitwą, ale także jadłem i napitkiem. Wcale niełatwe zadanie...

Próby już były w toku, a na mnie czekała rola Guślarza. Nie mogłam odmówić, oczywiście. Wszystkie uczestniczki prób były pełne entuzjazmu. Nasza reżyserka Bożenka miała już wiele pomysłów dotyczących scenografii, muzyki, światła.

Każda z nas wygrzebywała z dna szaf rekwizyty, peruکی, chusty, wszystko, co mogłoby się przydać. Efekt był - naszym zdaniem - świetny.

Przedstawienie miało się odbyć na Wawelu, oczywiście nie krakowskim, ale naszym, tutejszym. Właściwe miejsce dla atmosfery utworu Mickiewicza. Tam też, już w listopadzie, odbywały się próby.

Nadszedł 13 dzień listopada, dzień premiery. Stawiliśmy się na „Wawelu” dużo wcześniej, była jeszcze generalna próba, już z wykonaniem wszystkich efektów świetlnych i dźwiękowych. Jednym z zaplanowanych efektów było wytworzenie zasłony dymnej (dla większej tajemniczości wnętrza). No i - gdy rozsnuwały się pierwsze dymy - włączył się alarm przeciwpożarowy! Wył i wył, nikt nie wiedział, jak go wyłączyć... Wiedzieliśmy już jednak, że za chwilę zjawi się straż pożarna, co też się stało.

Przybyły trzy wozy strażackie, z których wyskoczyli dorodni, młodzi chłopcy, gotowi rzucić się nam na pomoc i wskoczyć w ogień. Ognia na szczęście nie było, tylko my, wystraszone i myślące o finansowych skutkach wszczęcia tego alarmu. Jedna z koleżanek zaczęła z przejęcia opowiadać po polsku tym młodym ludziom o tym, co się stało. Chwile trwało nim dostrzegła w ich oczach brak zrozumienia i przeszła na angielski. Alarm został wyłączony. Zaproponowałyśmy poczęstunek, a nawet grzańca, ale panowie odmówili mówiąc, że są na służbie. Wkrótce nas opuścili (co za szkoda!) nie wypisawszy rachunku...

Ale gdy tylko zaczęli wsiadać do wozów, alarm się włączył ponownie. „Panowie, wracajcie” - wołałam

biegnąc za nimi. Wrócili, wyłączwszy alarm poprosili o otwarcie wszystkich drzwi, okien, by salę wywietrzyć.

Ja - osobiście - przeziębiam się tego dnia. Na szczęście w euforii przedstawienia jeszcze tego nie czułam i głos mi się nie załamał.

Publiczność „waliła drzwiami i oknami”. Wciąż trzeba było dostawiać kolejne krzesła dla przybywających widzów.

Przedstawienie było sukcesem. Być może po raz pierwszy na kanadyjskiej ziemi odegrane zostały „Dziady”, a nawet pojawił się sam Adam Mickiewicz, by wygłosić słowo wstępne.

Chociaż pomieszczenia były mocno wychłodzone atmosfera była gorąca, o czym mogę Was zapewnić

- Urszula Kunikiewicz

TEATRZYK

„Dziady - cz.II” Adama Mickiewicza w reżyserii Bożeny Wojno.
Obsada aktorska - Panie z Ognia #3 w Edmonton

TEATRZYK

„Dziady - cz.II” Adama Mickiewicza w reżyserii Bożeny Wojno.
Obsada aktorska - Panie z Ogniwa #3 w Edmonton

TEATRZYK

„Dziady - cz.II” Adama Mickiewicza w reżyserii Bożeny Wojno.

Obsada aktorska - Panie z Ognia #3 w Edmonton

Ogniwo 4, Vancouver, BC

Ogniwo #4 w Vancouver było bardziej aktywne w roku 2022 niż w ciągu ostatnich kilku lat z powodu izolacji COVID-19. Nadal bardzo ostrożnie uczestniczyliśmy w spotkaniach i imprezach towarzyskich. Te z nas, które mogły uczestniczyć w lokalnych imprezach polonijnych godnie reprezentowały polską kulturę i nasze Ogniwo. Jedną z naszych członkiń, Janina Freyman, poświęciła wiele godzin pracy mając genialne pomysły i wywierając silny wpływ na mobilizację wielu przyjaciół i rodzinę. Nasze Panie działały wspólnie z innymi polskimi organizacjami zapewniając im sukces. Dzięki ogromnej energii i dobrej woli naszych członkiń tegoroczne działania spotkały się z pozytywnymi wynikami.

W maju 2022 odbył się Dzień Kultury Polskiej w Port Coquitlam zorganizowany przez Tri-City Polonez. Federacja Polek zapewniła sobie jeden stół promując naszą kulturę, eksponując nasze osiągnięcia, naszą historię, poszerzając naszą misję i nowe idee oraz otwierając nasze zaproszenia dla nowych członkiń. Innym razem w maju 2022 r. przyłączyliśmy się do projektu KPK BC, który był w stanie zorganizować z lokalnym burmistrzem Richmond Ogłoszenie Dnia Polonii, aby uczcić wkład Polonii. Janina Freyman była zaangażowana w uroczystość. Ubrana w tradycyjny strój, reprezentowała polską społeczność i udzieliła wywiadu lokalnej gazecie.

Dzień Polonii, Polonia Day

W czerwcu 2022 KPK BC zorganizował „Koncert dla Pokoju”, aby wesprzeć uchodźców z Ukrainy w Polsce. Był to ogromny projekt, w którym zaangażowanych było wiele polskich organizacji, w tym Ogniwo #4. Był to duży sukces.

W sierpniu 2022 miałyśmy okazję gościć przewodniczącą Federacji Polek w Kanadzie, Kasię Grandwilewską. Wizyta ta była okazją do podzielenia się naszą wizją organizacji, a także do wzmocnienia naszej więzi. Kilka miesięcy później, w listopadzie 2022 roku, nasza wiceprezes, Danuta Potworowska, miała okazję odwiedzić członkinię Ognia #3 w Edmonton. Tutaj mogliśmy poznać się na poziomie osobistym, a także dowiedzieć się o trudnościach i osiągnięciach każdego Ognia.

Wizyta w Edmonton

We wrześniu 2022 r. Archidiecezja Vancouver zorganizowała 108. Światowy Dzień Migranta i Uchodźcy, w którym brałyśmy udział. Wymagało to ogromnych przygotowań, zorganizowania wielu ochotników i upewnienia się, czy zostały wysłane zaproszenia do polskich dygnitarzy. Lokalną Polonię reprezentowała niestrudzona praca naszych członkiń. To było naprawdę kolektywne święto różnych narodowości, które spotkały się celebrując nawzajem swoją kulturę. Po raz kolejny polska kultura i tradycje zostały pokazane poprzez nasze stroje ludowe, tańce ludowe oraz dzielenie się polskimi przekąskami.

Tak jak co roku nadal bierzemy regularnie udział w zebraniach KPK BC, jak również w zebraniach Vancouver Council of Women. Jesteśmy włączone w ich plany i chętnie służymy radą i pomocą.

Wizyta Przewodniczącej ZG FPK Katarzyny Grandwilewskiej

W roku 2022 nie zapomnieliśmy o indywidualnych potrzebach naszych członkiń. Utrzymujemy regularne kontakty z naszymi seniorkami, a w okresie Świąt Bożego Narodzenia planujemy odwiedzić te z nas, które nie mogą podróżować. Na przykład, planujemy odwiedzić jedną z naszych byłych członkiń, która ma 103 lata i mieszka w domu seniora Kopernik w Vancouver.

**Z okazji nadchodzących Świąt Bożego
Narodzenia i Nowego Roku pragniemy
życzyć naszym członkiniom i ich
rodzinom dni wypełnionych radością,
pokojem, dobrym zdrowiem
i pomyślnością.**

Polish Canadian Women's Federation Branch #4 Vancouver seemed to be more active this year as oppose to the past few years due to the COVID-19 isolation. We have been still very careful avoiding many social gatherings, attending sporadic meetings, and attending various social events. Those of us who were eager to participate in the local Polish events where able to represent proudly our Branch as well as Polish community. One of our members, Janina Freyman, has been putting many hours of work with brilliant ideas. She continues having strong influence over mobilization of many friends and family members and she supports many polish organizations ensuring their success. Thus, thanks to her enormous energy and good will of our members this year activities were well received by the local community.

In May, 2022 there was Polish Cultural Day in Port Coquitlam organized by Tri-City Polish Association. The Polish Canadian Women's Federation was able to secure one table promoting our culture, displaying our achievements, our history, expanding our mission and

new ideas and opening our invitations to new members.

Another time in May 2022 we joined the project of CPC BC which was able to arrange with the local mayor of Richmond a Polonia Day Proclamation to celebrate contributions of Polish Community.

Janina Freyman was involved in the ceremony, dressed in the traditional costume, she represented the Polish community, and was interviewed by the local paper.

In June 2022 CPC BC organized concert for Peace in support of Ukrainians in Poland. It was an enormous project in which many Polish organizations, including Branch #4, were involved. It was a big success.

In August 2022 we had an opportunity to host the president of the Polish Canadian Women's Federation, Kathy Grandwilewska. The visit gave us opportunities to share our vision for the organization as well as to strengthen our bond. A few months later, in November 2022, our vice-president, Danuta Potworowski, had an opportunity to visit members of Branch #3 in Edmonton. Here we were able to get to know each other on a personal level as well as to learn about each organization's challenges and achievements.

In September 2022, 108th World Day of Migrants and Refugees was organized by Archdiocese of Vancouver. It was a huge preparation, having volunteers and inviting Polish dignitaries. The local Polish Community was

Day of Migrants and Refugees

represented by their relentless work of our members. It was truly a celebration of collective nationalities coming together celebrating each other culture. Once again, our Polish culture was presented in our folklore costumes, folklore dances, serving Polish snacks.

During the year of 2022 we did not forget about the needs of our individual members. We have regular contacts with our senior members and over the period of the Christmas Spirit we are planning to visit those of us who are not able to travel. For example, we are planning to visit one of our ex-members, who is 103 and lives in the Vancouver senior home Kopernik.

In the coming Christmas and New Year, we would like to wish our members and their families days filled with joy, peace, good health, and prosperity.

"Przy wigilijnym stole"

Jan Kasprowicz

Przy wigilijnym stole,
Łamiąc opłatek święty,
Pomnijcie, że dzień ten radosny
W miłości jest poczęty;
Że, jako mówi nam wszystkim
Dawne, odwieczne orędzie,
Z pierwszą na niebie gwiazdą
Bóg w naszym domu zasiędzie.
Sercem Go przyjąć gorącym,
Na ścieżaj otworzyć wrota –
Oto co czynić wam każe
Miłość, największa cnota.

Ogniwo 7, Winnipeg, MB

Początek 2022 roku przyniósł nadzieję, że COVID 19 nie zapanuje nad naszym światem i może wszystko wróci do normy. Ogniwo #7 rozpoczęło swoją działalność od kolejnego wirtualnego projektu „Młoda Polonia Ma Talent”. Zachęcałyśmy młodych ludzi do stworzenia krótkiego filmu prezentującego ich talenty w różnych dziedzinach (śpiew, gra na instrumencie, taniec, gimnastyka, komedia, sztuki walki itp.). Pomimo reklamy i atrakcyjnych nagród (1 miejsce - \$750, 2 miejsce - \$500 i 3 miejsce - \$250) miałyśmy tylko jedno zgłoszenie i musiałyśmy odwołać ten konkurs. Wciąż nie wiemy, dlaczego planowany pokaz młodych talentów nie doszedł do skutku.

Nie chciałyśmy zbyt długo rozwodzić się nad tym tematem, tym bardziej, że otrzymałyśmy dobre wieści: nasza wieloletnia członkini Zosia de Witt otrzymała nagrodę Distinguished Alumni Award 2021 od Uniwersytetu Manitoba za wieloletnią pracę wolontariacką w krzewieniu wielokulturowości w naszej prowincji oraz w jej 30-letniej karierze nauczycielskiej. Zosia przyczyniła się również do powstania Funduszu Wieczystego Języka Polskiego na Uniwersytecie Manitoba, który nadal umożliwia młodzieży studiowanie polskiego języka i kultury na poziomie uniwersyteckim.

Nasze pierwsze spotkanie, po przerwie związanej z COVID-19, miało miejsce na początku marca w celu uczczenia Międzynarodowego Dnia Kobiet. Zamówiłyśmy pyszną kolację (było to nasze święto, więc nie chciałyśmy gotować) i cieszyłyśmy się swoim towarzystwem. Dobrze było znów być razem.

Również w marcu zorganizowałyśmy warsztaty plastyczne „Bo najpiękniejsze są polskie kwiaty”. Wyszło nam wyjątkowo dobrze. Przed rozpoczęciem warsztatów przygotowaliśmy prezentację PowerPoint pokazującą najpopularniejsze polskie kwiaty oraz sposób ich przedstawiania na słynnych obrazach najbardziej znanych polskich malarzy na przestrzeni wieków. Było to bardzo pouczające, ponieważ pozwoliło uczestnikom zapoznać się z najpopularniejszymi polskimi kwiatami i przekonać się, jak inspirowały one różnych artystów.

Zebrane obrazy były wystawione na licytację podczas Akademii z okazji obchodów Konstytucji 3-ego Maja. Ta impreza została przygotowana i przeprowadzona przez

Federacyjny Dzień Kobiet

Wieczór malarski

Efekty wieczoru malarskiego

Akademia z okazji Święta Narodowego Trzeciego Maja

nasze Ogniwu dla Polonii w Winnipegu. Mieliśmy bardzo ożywioną aukcję obrazów i udało nam się zebrać prawie \$ 1200. Suma ta została później przekazana dla Polskiej Sobotniej Szkoły podczas uroczystych obchodów 40-lecia jej istnienia.

Nasze ostatnie spotkanie przed wakacyjną przerwą odbyło się w miejscowym parku Kildonan, gdzie mogliśmy się cieszyć kiełbaskami z różną, ciepłą pogodą i swoim towarzystwem.

We wrześniu zaangażowaliśmy się w pomoc dla Kongresu Polonii Kanadyjskiej w Manitobie w organizacji ich dorocznego pikniku polonijnego. Nasze członkinie brały udział w organizowaniu różnych zabaw dla dzieci. Przygotowaliśmy również własną ekspozycję, aby promować naszą organizację w środowisku polonijnym.

Niedługo potem otrzymaliśmy niesamowicie smutną

wiadomość; z powodu choroby nowotworowej zmarła nasza wieloletnia członkini Krystyna Gajda. W dniu 23 września członkinie Federacji wzięły udział w pogrzebie Krysi.

20 listopada 2022 roku Federacja zorganizowała „Popołudnie Malarskie” dla swoich członkiń oraz członkiń naszej siostrzanej organizacji Muzeum Polskie Ogniwu. Nasza wiceprezes Wioletta Los, niezwykle utalentowana artystka, pokazała nam krok po kroku, jak za pomocą różnych pędzli i farb akrylowych stworzyć własne arcydzieła. Wyniki były niesamowite. Niektóre z nas nie mogły uwierzyć, że potrafią tak malować. To było niesamowite popołudnie spędzone w doborowym towarzystwie, połączone z odkrywaniem ukrytych talentów i tworzeniem długotrwałych pasji.

W tym roku planujemy również Baking Exchange – kiedy to członkinie Ogniwu #7 wymieniają się świątecznymi

ciasteczkami. Rozpoczęło się to w pierwszym roku COVID 19. W tamtym okresie jeździliśmy do siebie nawzajem, zostawiając wypieki przy drzwiach wejściowych. Stało się to bardzo popularne i nadal chcemy kontynuować tę tradycję. W tym roku spotkamy się osobiście.

Oprócz organizowania własnych imprez, członkinie Ogniwa #7 aktywnie uczestniczyły w imprezach polonijnych w Winnipegu. W dniu 29 maja brałyśmy udział w bankiecie z okazji 25-lecia kapłaństwa księdza Tomasza z kościoła Św. Ducha. W czerwcu zostałyśmy zaproszone na szkolny koncert Szkółki Tanecznej Sokół, gdzie mogłyśmy podziwiać naszych najmłodszych tancerzy. W dniu 16 października nasza organizacja zakupiła stół na Fundraiser Lunch w ramach wsparcia Funduszu Programu Języka Polskiego na Uniwersytecie Manitoba. W tym samym miesiącu, 30 października, uczestniczyłyśmy w akcji zainicjowanej przez Konsulat RP w Toronto „Znicz dla Bohatera”. Byłyśmy również obecne podczas obchodów Święta Niepodległości Polski, które odbyły się w Winnipegu w niedzielę 13 listopada.

Akcja „Znicz dla Bohatera”

Myślmy już o działaniach na 2023 rok, a zwłaszcza o jednym dużym wydarzeniu zaplanowanym na październik: 60-lecie Ogniwa #7. Więcej informacji będzie przekazanych w późniejszym terminie.

**Wszystkim naszym Koleżankom z Ogniwa rozszaniach
w całej Kanadzie życzymy wesołych Świąt
i szczęśliwego Nowego Roku.**

**Niech te Święta będą wypełnione spotkaniami
z rodziną i przyjaciółmi i niech się spełnią wszystkie
Wasze plany i marzenia na nadchodzący 2023 rok.**

Maria Szymańska

Beginning of 2022 brought us hope that COVID 19 will not be ruling our world and things might go back to normal. Ogniwo #7 started slowly with another virtual event “Young Polonia Has Talent”. We encouraged young people to create a short video displaying their talents in various areas (singing, playing instrument, dancing, gymnastic, comedy, martial arts, etc.). Despite advertising and attractive prizes (first - \$750, second - \$500 and third - \$250) we had only one submission and had to cancel this event. We are still not sure why this planned showcase of young talent did not attract more participants.

We did not want to dwell too long on this issue, especially since we received good news: our long-term member Zosia de Witt received 2021 Distinguished Alumni Award from the University of Manitoba for her decades of volunteer work developing multiculturalism policies for the provincial government in her 30-year long teaching career. Zosia was also instrumental in establishing the Polish Studies Endowment Fund at the U of M, which is still allowing Polish studies to exist at the university level.

Our first in person meeting, after COVID-19 hiatus, was to celebrate International Women’s Day. We had catered dinner, as it was our holiday, and we did not want to cook. It felt good to be together again.

In March we organized art workshops titled “For the Most Beautiful are Polish Flowers.” We had an exceptionally good turn out. Before workshop started, we prepared PowerPoint presentation showing most common and typical Polish flowers and how they were portrayed in famous paintings of most known Polish painters over the

centuries. It was very educational, as it allowed participants to become familiar with most common Polish flowers and see how they inspired various artists.

Collected paintings were exhibited and auctioned off during the gathering to celebrate May the 3rd Polish Constitution. This event was prepared and hosted by Polish Canadian Women's Federation Branch # 7 for the Polish Community in Winnipeg. We had very lively and heated live auction and were able to collect almost \$1200. Those funds were donated to Polish Saturday School during event celebrating their 40th anniversary.

Our last meeting before the summer brake took place in local Kildonan Park, where we could enjoy BBQ, warm weather, and each other's company.

Picnic of Branch # 7 in Kildonan Park

In September we became involved in helping Polish Canadian Congress Manitoba Branch in organizing their second annual picnic. Our members participated in organizing various games for children. We also prepared our own exhibit table to promote our organization in Polish community.

Shortly after we received an incredibly sad news; we lost our member Krysia Gajda to cancer. On September 23rd members of Federation took part in Krysia's funeral to say our final farewell.

On November 20, 2022, Polish Canadian Women's Federation organized "Paint Afternoon" for its members and members of our sister organization Ogniwo Polish Museum. Our vice-president Wioletta Los, incredibly talented artist, showed us, step by step, how to use various brushes and acrylic paint to create our own

Exhibit table to promote our organization in Polish community during the Polish Canadian Congress Manitoba Branch picnic.

master pieces. Results were amazing. Some of us could not believe that we are able to paint. It was an amazing afternoon spent in great company, discovering our hidden talents, and creating long lasting passions.

This year we are also planning to have Baking Exchange – where members of Ogniwo #7 exchange their Christmas cookies. This event started during the first year of COVID 19. At that time we drove around to drop off our baking at the front door of our houses, as we could not meet in person. This event became extremely popular, and we still want to keep this tradition going. This year we will be meeting in person, and we anticipate a lot of fun.

Besides organizing our own events, members of Ogniwo #7 actively participated in Polonia events in Winnipeg.

On May 29th we took part in banquet celebrating 25 years of priesthood of Father Thomas from Holy Ghost church. In June we were invited to school end concert for Sokol School of Dance, where we could admire our youngest dancers. On October 16, our organization purchased a table for Fundraiser Lunch in support of Polish Studies Endowment Fund on University of Manitoba. On October 30th we participated in action initiated by Polish Consulate of RP in Toronto "Candle for Hero". We were also present during celebration of Polish Independence Day, which took place in Winnipeg on Sunday, Nov 13th.

We are already thinking about our activities in 2023, especially, one big event planned for October: 60th Anniversary of Ogniwo # 7. Stay tuned for more details.

**We would like to wish all our Federation friends from
across Canada very merry Christmas and
a happy New Year.**

**May your holidays be filled with family and friends
and all your wishes come through.**

Maria Szymanska

„Wiersz staroświecki”

Ks. Jan Twardowski

Pomódlmy się w Noc Betlejemską,
W Noc Szczęśliwego Rozwiązania,
By wszystko się nam rozplątało,
Węzły, konflikty, powikłania.

Oby się wszystkie trudne sprawy
Porozkręcały jak supelki,
Własne ambicje i urazy
Zaczęły śmieszyć jak kukielki.

Oby w nas paskudne jędze
Pozamieniały się w owieczki,
A w oczach mądre łzy stanęły
Jak na choince barwnej świeczki.

Niech anioł podrze każdy dramat
Aż do rozdziału ostatniego,
I niech nastraszy każdy smutek,
Tak jak goryla niemądrego.

Aby wąpiący się rozplakał
Na cud czekając w swej kolejce,
A Matka Boska - cichych, ufnych -
Na zawsze wzięła w swoje ręce.

Ogniwo 8, Ottawa, ON

Kończymy 58 rok działalności i mimo pandemii prowadziliśmy naszą działalność zarówno w plenerze jak i poprzez Zoom.

Brałyśmy czynny udział w projektach SPCO (Social Planning Council of Ottawa), do którego należy nasze Ogniwo, dając swój wkład w środowisko kanadyjskie:

- W marcu przygotowaliśmy dla innych grup etnicznych prezentację o Polsce w Power Point, która była pokazana poprzez Zoom,
- W maju wzięliśmy udział w imprezie z okazji Dnia Matki prezentując dwie polskie piosenki poświęcone matkom, również poprzez Zoom,
- Najwięcej pracy wymagał festiwal grup etnicznych w Britania Park w czerwcu. Miałymy tam swoje stoisko, które było bardzo kolorowe, różnorodne i wszystkim bardzo się podobało. Zebrałyśmy mnóstwo pochwał. Dostarczyłyśmy też fanty na cichą aukcję odbywającą się w ramach festiwalu.

Nasza wystawa na festiwalu grup etnicznych

- W lipcu brałyśmy udział kolejnym Walkathon'ie w Andrew Hayden Park w Ottawie.

Inne działania naszego Ognia to:

- uczestnictwo w uroczystości w Confederation Park w 78 rocznicę wybuchu Powstania Warszawskiego - złożenie wieńców pod pomnikiem kanadyjskich lotników, którzy zginęli niosąc pomoc walczącym powstańcom. Głównym gościem uroczystości była nasza członkini Major Ewa Konopacka, uczestniczka Powstania, odznaczona Orderem Virtuti Militari. W obchodach brali udział: Ambasador RP w Kanadzie Witold Dzielski, Konsul RP w Ottawie Natalia Kubik, Attaché Obrony kmdr. Krzysztof Książek, Prezes KPK w Ottawie Elżbieta Komsta, Prezes Ognia nr 8 w Ottawie Ewa L. Zadarnowska, członkowie Stowarzyszenia Polskich Kombatantów w Kanadzie i innych organizacji polonijnych oraz przedstawiciele Polonii.
- wycieczka na 5 km szlakiem NCC-51, łącząca spacer dla zdrowia, spotkanie towarzyskie, podziwianie barw jesieni i poszukiwanie ciekawostek ze świata flory i fauny,
- wycieczka do Billings Bridge Estate - spotkanie z historią rodziny Billings w poświęconym ich dziejom muzeum w połączeniu z herbatką w otaczającym posiadłość parku,
- grupowe pójście do teatru GCTC na sztukę „Forever young: Gheto story”.

Uroczystość w rocznicę wybuchu Powstania Warszawskiego

Nasze tegoroczne dofinansowania i dotacje rzeczowe:

- coroczne stypendium dla studenta - \$ 1000 na fundusz stypendialny im. Federacji Polek w Kanadzie Ognia nr 8 (do tego \$ 500 dokłada Fundacja Dziedzictwa Polskiego)
- na Food Bank - \$ 250 CAD (nasza kwota dopełniona jest o \$ 250 CAD przez Malhotra Family Foundation)
- na Ottawa Mission
- na Pomoc powodzianom w Brytyjskiej Kolumbii i Nowej Fundlandii
- zebranie i przekazywanie mebli i rzeczy potrzebnych

emigrantom z Ukrainy w Ottawie oraz pomoc finansowa dla rodzin ukraińskich w Polsce i na Ukrainie

- zebranie i dostarczenie ponad 100 książek dla odbudowanej po pożarze polskiej biblioteki w Chatham.
- na Polska Bibliotekę w Montrealu \$ 200 CAD.

W sierpniu zmarł członek honorowy naszego Ognia pan Stanisław Kielar. Wzięliśmy udział w pogrzebie na cmentarzu Beachwood. Zawsze służył nam pomocą przy organizacji różnych przedsięwzięć. Przekazałyśmy donację na Fundację Dziedzictwa Polskiego, która została dodana do innych donacji na stypendia Jego imienia.

W 2022 roku otrzymałyśmy Ontario Volunteer Service Award: prezes Ewa L. Zadarnowska za 25 lat pracy w naszym Ogniu oraz sześć Pań za 5 i 10 lat pracy. Na ręce prezesa ottawskiego koła SPK przesłałyśmy Dyplom z okazji 75-lecia istnienia Koła.

Nasza nowa członkini wprowadziła nas w ciekawy świat leczniczych grzybów jak chaga i turkey tail. Będziemy kontynuować podobne ciekawe wykłady.

Przekazujemy sobie informacje i wzajemnie zachęcamy do skorzystania z ofert programu Good Companions oraz Connecting Canadians oferujących szeroką gamę propozycji, począwszy od aktywności fizycznej, kursów doskonalących, nauki języków, sztuk scenicznych, gier, rzemiosła i wycieczek.

Rozpoczęliśmy działania nad przygotowaniem kolejnego Konkursu Recytatorskiego dla dzieci i młodzieży, który odbędzie się 23 kwietnia 2023 roku. Konkurs ma bogatą historię. W 1977 roku panie z ottawskiego Ognia podjęły decyzję, że będzie to coroczna impreza. Konkurs odbywa się zawsze w kwietniu, który jest narodowym miesiącem poezji w Kanadzie. Minęło 45 lat i tylko podczas pandemii covid-19 konkurs był zawieszony przez 3 lata (2020, 2021 i 2022). Zapraszamy dzieci i młodzież na kolejną edycję Konkursu w 2023 roku!

Utrzymujemy kontakt z naszymi seniorkami. Dotyczy to Pań, które same nie wychodzą z domu, nie prowadzą samochodu i nie mogą uczestniczyć w naszych zebraniach i innych imprezach. Pomagamy sobie wzajemnie w ramach Ognia w zakupach, transporcie, utrzymujemy kontakt telefoniczny. Odwiedzamy też innych ottawskich seniorów.

Spotkanie w Billings Bridge Estate

**Z okazji Świąt Bożego Narodzenia i Nowego 2023 Roku
życzymy wszystkim Koleżankom i ich Rodzinom**

- **Szczęścia, co radość daje,**
- **Miłości, co niesie pokój,**
- **Zdrowia, co rodzi wytrwałość,**
- **Wiary, co rozbudza nadzieję.**

*W imieniu Ogniwa #8,
Ewa L. Zadarnowska*

The 58th year of our Branch activities is coming to an end, and, despite the pandemic, we managed to pursue, either via Zoom or in person, opportunities to enhance Polish recognition and identity.

We also partook in projects undertaken by the Social Planning Council of Ottawa (SPCO) to which our Branch belongs.

Participation in Multi-Cultural Events:

- In March 2022, we conducted for other ethnic groups a Zoom Power Point presentation on Poland.
- In May, we participated, also via Zoom, in a Mother's

Day event to which we contributed two Polish songs dedicated to mothers.

- In June, we participated in the Festival of Ethnic Groups held in Britannia Bay. This turned out to be our most effort intensive project, with contributions of a display table of traditional Polish objects, as well as of a variety of items for silent auction, all of which were much complimented. The recognition received at this event was the source of much satisfaction.
- In July, we joined a multi-ethnic Walkathon event organized by the SPCO in Ottawa's Andrew Hayden Park.

*Festival of Ethnic Groups
organized by the SPCO*

Outings to National Capital Commission (NCC) trails,
Local Historical Sites and Cultural Events:

- In spring, members of our Branch met for a walk along

the Mer Bleue NCC-20 conservation area's 1.2 km trail which featured the boreal sphagnum bog ecosystem trestle.

- In the fall, we organized another outing; this time we covered 5 km of NCC Trail-51. Thus, we combined our need for a social gathering with a healthy walk and a chance to admire autumn colors and watch autumn nature.
- In late summer, we gathered at the Billings Estate historic site for a meeting with history. This event unfolded during an early afternoon tea with a presentation on the history of the Billings family and the estate's museum enacted by young local actors.
- In November, our members attended as a group the Great Canadian Theatre Company's performance of the play "Forever Young: A Ghetto Story".

*Walk
in the woods
NCC Trail 51*

Festival of Ethnic Groups organized by the SPCO

Student Scholarships and Support of Other Causes:

- An annual contribution of \$1,000 to a student scholarship in the name of our Branch, with an additional \$500 added by the Polish Heritage Foundation (PHF).
- Contribution of \$1100 towards assistance for Ukrainian families in Poland and Ukraine.
- Our donation to the Ottawa Food Bank doubled by the Malhotra Family Foundation.
- Donation to the Ottawa Mission.
- Financial assistance to British Columbia and Newfoundland flood victims.
- Branch members' contribution of furniture and other necessities to Ukrainian immigrants.
- Donation of toys to First Nation children.
- Collection and delivery of over 100 books to Chatham's new Polish library built to replace the one which burned down.
- Annual donations to the Polish Library in Montreal.
- Collection of personal hygiene products to local area shelters

Assistance to Isolated Seniors:

- Throughout the year, our Branch extended support to Ottawa isolated seniors in the form of assistance with shopping and transportation, telephone contact and visits.

Walkathon

Other Events and Activities

- We attended the funeral of Mr. Stanislaw Kielar, an honorary member of our Branch, who passed away on August 2, 2022. We submitted to the PHF a donation to be added to funds designated for a scholarship in his name.
- Several of our members received the Ontario Volunteer Award and pin.
- We issued a certificate of recognition for the 75th anniversary of the Polish Combatants' Association (SPK) in Ottawa and presented it to the organization's president.
- A new member of our Branch introduced us to the interesting world/subject of medicinal mushrooms, such as chaga or turkey tail. They are well known for their immunity enhancing properties, as well as for being rich in antioxidants. We will continue these interesting discussions in the future.
- Some of us have joined the Good Companions and Connecting Canadians, two organizations which offer a wide range of activities including exercise, educational/training courses, performing arts, games, crafts and tours, thus encouraging that advantage be taken of these programs.

Collection of personal hygiene products for local area shelters

Ending this year, we wish all Members of all Branches of the Polish Women's Federation in Canada and their families a Merry Christmas and a Happy New Year.

Ewa L. Zadarnowska
Evelina Stypułkowska-Yung

Ogniwo 13, Mississauga, ON

Ogniwo 13 ma za sobą kolejny bardzo udany rok wypełniony pracą charytatywną oraz spotkaniami towarzyskimi.

W 2022 roku ogniwo 13 zorganizowało dwie zabawy charytatywne, jedną w czerwcu – „Przywitanie Lata,” a drugą w październiku – „Hollywood Glam Party”, które jak zwykle cieszyły się ogromnym zainteresowaniem. Dzięki zmianie miejsca mogliśmy zwiększyć ilość gości co przyczyniło się do znacznie większego dochodu, który został przekazany dla rodzin w trudnej sytuacji życiowej, dofinansowanie Zespołu Szkół Specjalnych w Sanoku, wsparcie dla ośrodka dla uchodźców z Ukrainy „Przedwiośnie” w Kowarach oraz polskiej szkoły w Mościcach na Ukrainie. Cieszymy się ogromnie, że mamy wokół siebie tyle wspaniałych osób, które wspierają nas w naszych akcjach i dzięki którym możemy pomagać.

Hollywood Glam" - fundraising party

11 grudnia 2021 zorganizowałyśmy akcję Świątecznej pomocy dla ubogich rodzin z rezerwatu Six Nations w Ohsweken. Udało nam się zorganizować 23 samochody wypełnione po brzegi żywnością, środkami czystości i ubraniami. Ponadto obdarowałyśmy 124 dzieci wymarzonymi prezentami pod choinkę.

18 września 2022 Katarzyna Gorecka-Skowierzak oraz Magdalena Szewczyk wraz z ogniwem 24 reprezentowały FPwK na Polskim Festiwalu na Roncesvalles. Dochód ze sprzedaży koszulek został przekazany dla Ognia nr 1.

10 listopada 2022 nasza przewodnicząca Magdalena Szewczyk, która otrzymała w tym roku na walnym

zjeździe funkcję wice-przewodniczącej na Kanadę Centralną, reprezentowała FPwK na uroczystości wciągnięcia polskiej flagi przed Parlamentem Ontario w Toronto.

*Uroczyste
podniesienie polskiej
flagi przed
Parlamentem
w Totonto*

2 grudnia Ogniwo 13 zorganizowało Mikołajki, na których przy suto zastawionym stole obdarowyaliśmy się prezentami i cieszyliśmy się, że możemy działać w tak wspaniałej grupie wypełnionej atmosferą przyjaźni, szacunku i radości.

*Panie z Ogniwa 13 i Ogniwa 24 na corocznym Polskim
Festiwalu w Toronto*

Spotkanie świąteczne

Spotkanie Mikołajkowe

**Życzymy wszystkim
Wesołych Świąt Bożego Narodzenia
i wielu sukcesów w Nowym Roku.**

Powitanie lata

Branch 13 has another successful year under its belt, filled with lots of charitable work and friendly get togethers.

In 2022, Branch 13 hosted two fundraising galas; one in June welcoming the summer, and another in October, with a "Hollywood Glam" theme. Both parties were a huge success, and with a change of venue, we were able to increase the number of guests at our events, resulting in higher fundraising goals. Funds raised during both events were directed to families experiencing difficulties due to serious illness, and the school for kids with special needs in Sanok, Poland. Additionally, monetary support was provided to a Ukrainian refugee centre in Kowary, called "Przedwiosnie", as well as a Polish school in Moscice in Ukraine. We are so grateful for our supporters and sponsors, without whom we would not be able to assist those in need.

In December 2021, we organized a Christmas Drive in support of families in need at the Six Nations Reserve in Ohsweken. We filled 23 cars to the brim with food and clothing donations, toiletries, cleaning products and household items. Additionally, we fulfilled Christmas wishes for 124 children in need, ensuring they received a package filled with desired toys and treats.

On September 18th, 2022, Katarzyna Gorecka-

"Hollywood Glam" - fundraising party

Roncesvalles Polish Festival in Toronto

Skowierzak and Magdalena Szewczyk joined Branch 24 to represent the Polish - Canadian Women's Federation (FPwK) at the Roncesvalles Polish Festival. Profits from the sales of t-shirts were directed in support of Branch 1.

On November 10th, Magdalena Szewczyk, Chair of Branch 13 who became the FPwK Vice-president for Central Ontario, participated in the Polish flag raising ceremony at Ontario Legislature at Queens Park in Toronto.

On December 2nd, our Branch gathered to celebrate Mikolajki, by sharing a delicious and bountiful meal, exchanging gifts, and honouring our friendships, charity, generosity and all the hard work we do throughout the year.

Santa's meeting

**We wish everyone a peaceful and joyous
Christmas spent with loved ones,
and a healthy and prosperous
New Year 2023!**

Ogniwo 17, Scarborough, ON

Ogniwo nr 17 liczy obecnie 14 członkiń, przyjęłyśmy w tym roku tylko jedną panią.

Początek roku był czasem panującej jeszcze pandemii, więc nie miałyśmy tradycyjnego opłatka i spotykałyśmy się wirtualnie.

W 2022 roku miałyśmy wybór nowego zarządu. Wybrano jednogłośnie:

- Przewodnicząca: Ala Kotynia
- Vice przewodniczące: Anna Groszkowska i Krystyna Kamińska
- Skarbnik: Anna Groszkowska
- Sekretarz: Anna Chlasciak
- Komisja Rewizyjna: Alicja Konopka, Ala Bros, Anna Grabowska

Na wiosnę skończyła się pandemia, więc kilka naszych koleżanek wyjechało na kilka miesięcy zagranicę; dlatego też nie możemy pochwalić się wieloma osiągnięciami, ale mimo tego w pierwszej połowie roku nasze ogniwo reprezentowało Federację na następujących uroczystościach:

- w marcu złożyłyśmy kwiaty pod Pomnikiem Katyńskim, aby uczcić pamięć Żołnierzy Wyklętych,
- w kwietniu złożyłyśmy kwiaty również pod Pomnikiem Katyńskim z okazji 82 rocznicy Mordu Katyńskiego i 12 rocznicy tragedii smoleńskiej.

*Pod Pomnikiem Katyńskim - uczczenie pamięci Żołnierzy
Wyklętych*

*Kwiecień 2022 - 82 rocznica Mordu Katyńskiego
i 12 rocznica tragedii smoleńskiej*

- w maju uczestniczyliśmy w paradzie na Nathan Phillips Square z okazji 231 rocznicy Konstytucji 3 Maja, obchodów Polish Heritage Month w Ontario i podniesienia flagi polskiej. Było bardzo uroczyście. Uczestniczyło dużo osób z naszej Polonii. Ulicami Toronto z polskimi flagami maszerowali członkowie organizacji polonijnych, harcerstwo, zespoły ludowe, biznesy, wzbudzając wiele sympatii i podziwu, zwłaszcza, że Polska jest teraz na ustach całego świata. Parada ta była organizowana przez Kongres Polonii Kanadyjskiej, w celu propagowania polskiej historii, kultury i tradycji. Od teraz będzie się odbywała co roku.
- w czerwcu odbyła się piękna uroczystość w Niagara-on-

*Na Nathan Phillips Square w Toronto z okazji 231 rocznicy
Konstytucji 3 Maja, obchodów Polish Heritage Month
w Ontario i podniesienia flagi polskiej*

the-Lake - złożenie wieńców na 25 grobach żołnierzy Błękitnej Armii Generała Hallera. Cmentarz Hallerczyków - to jedyny polski cmentarz wojskowy na terenie Ameryki Północnej. Po uroczystej mszy zostały odśpiewane hymny polski i amerykański. Po zmianie warty głos zabrała Marszałek Sejmu Elżbieta Witek, która przyleciała specjalnie z Polski na tę uroczystość.

*Niagara-on-the-Lake - złożenie wieńców na grobach
Żołnierzy Błękitnej Armii gen. Hallera*

- w listopadzie nasza koleżanka wysłuchała pięknej, patriotycznej mszy w kościele Św. Stanisława Kostki w Toronto z okazji 104 rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości.
- w lutym uczestniczyliśmy we mszy w kościele Holly Church, poświęconej Marzenie Walkowiak, naszej zmarłej koleżance z Ognia nr 1. Zgodnie z Jej życzeniem przekazałyśmy \$50 na Fundację St. Vincent de Paul. Niech spoczywa w pokoju.

Nasz budżet powiększył się głównie dzięki dotacjom koleżanek z naszego Ognia oraz wybrałyśmy się na walthon do przepięknego Edwards Garden. Przekazałyśmy \$300 na Ukrainę.

Wielką przyjemność daje nam każde nasze spotkanie, pełne śmiechu, radości i serdeczności, które udowadnia, że się przyjaźnimy, lubimy i możemy na siebie liczyć. Następne spotkanie odbędzie się w grudniu, gdzie ustalimy plan na nadchodzący rok i podsumujemy rok obecny.

*Uroczystość w kościele Matki Bożej z okazji 25 rocznicy
konsekracji parafii*

Spotkanie u Ali Kotyni

**Z okazji zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia
prosimy przyjąć od naszego Ognia nr 17 życzenia
Wesołych, Błogosławionych Świąt Bożego
Narodzenia, spędzonych w gronie rodziny oraz
zdrowia i pomyślności w spełnianiu planów i marzeń
w Nowym Roku 2023**

Anna Groszkowska

As of today, our branch has 14 members, with 1 new person joining this year. Due to the pandemic, over the first few months of the year our meetings were virtual and took place over ZOOM.

During the 2022 elections, the following members were voted-in:

- President: Ala Kotynia
- Vicepresidents: Anna Groszkowska and Krystyna Kaminska
- Treasurer: Anna Groszkowska
- Secretary: Anna Chlasciak
- Revision committee: Alicja Konopka, Ala Bros, Anna Grabowska

As the pandemic started to end during the spring, some of our members went abroad, limiting our ability to organize many activities. Nevertheless, our branch, representing the Polish Canadian Women's Federation still participated in the following:

- In March we laid flowers near the Katyn Monument to pay homage to Accused Soldiers.

At the Katyn Monument to commemorate Accused Soldiers

- In April we laid flowers near the Katyn Monument to commemorate the 82nd anniversary of the Katyn's Murders as well as the 12th anniversary of the Smolensk Tragedy.
- In May we participated in a parade at the Nathan Square to commemorate and celebrate: the 231st anniversary of the Constitution Signing of May 3rd, the Polish Heritage Month in Ontario, and raising of the Polish flag. This event was particularly touching as a

International Women's Day

large portion of the Polish community managed to come together and walk through the streets of Toronto with raised Polish flags. We were met with a lot of sympathy and admiration, since as we know, these days Poland is often in the news. This parade was organized by the Polish Canadian Congress, in order to popularize Polish history, culture and tradition. There are plans to organize it every year from now on.

- In June we traveled to Niagara-on-the-Lake to participate in a very beautiful celebration to pay homage to the General Haller's Soldiers of the Blue Army. The Haller's cemetery, at which this event took place, is the only Polish cemetery in North America. After a very solemn mass, we sang Polish and American national

Parade in Nathan Phillips Square in Toronto to mark the 231st anniversary of the May 3rd Constitution

- anthems. Then after changing guard, our Marshal of Parliament, who flew in from Poland specially to participate in this event, gave a very patriotic speech.
- In November one of our members attended a mass at a church in Toronto to commemorate the 104th anniversary of Polish independence.
 - In February, three of us attended a mass at the Holly Church, dedicated to our friend from Branch No 1 Marzena Walkowiak. Fulfilling her wish, we donated \$50 to the Foundation of St. Vincent de Paul.

This year, our budget was bigger thanks to both: donations from our members, as well as from organizing a walkathon in the beautiful Edwards Garden. We managed to donate \$300 to Ukraine.

Throughout the year, we meet often, and all our meetings are full of joy, laughter and kindness. They strengthen our friendships, highlighting that we can always rely on each other.

Our next meeting is in December, and we hope to plan our activities for next year, but also reflect on the accomplishments of 2022.

*Niagara-on-the-Lake
wreath laying
at the graves of General
Haller's Blue Army
Soldiers*

Walkathon w Edwards Garden

As the Christmas Holidays are upon us, we wish everyone good health, happiness, and wonderful times spent with families in the upcoming year 2023.

Translated by Anna Groszkowska

Drzwi

Urszula Kunikiewicz

Uczyłam się:
pierwszych kroków
pierwszych słów
tabliczki mnożenia
życiorysów sławnych Polaków: poetów, pisarzy i muzyków.
Uczyłam się wszystkiego na pamięć.
Taka była reguła moich czasów.
Nie skarżę się na to.
Otwierałam drzwi...
Babcia wołała za mną: zamknij za sobą!
Drzwi były w domyśle.
Babci już dawno nie ma.
Teraz ja jestem babcią.
Ale -
zamykam właśnie te drzwi
po kolei.
Zamykam i zapominam...
Tak trzeba, by wspomóc odchodzenie.

Ogniwo 18, Hamilton, ON

Po okresie pandemii, rok 2022 rozpoczęliśmy planami na działalność zarówno charytatywną i polonijną jak również socjalną. To co nie było możliwe do zrealizowania w tym roku, mamy nadzieję zrealizować w przyszłym roku.

24 stycznia rozpoczął się cykl 3 webinarów na ciekawe tematy z zakresu zdrowia i relacji międzyludzkich, a wykładowcami byli specjaliści w danych dziedzinach.

Również w styczniu rozpoczęliśmy naukę brydża pod kierunkiem paru koleżanek, które grają w brydża od lat. Spotykamy się rotacyjnie raz w tygodniu z przerwą wakacyjną i można powiedzieć że dajemy sobie już radę.

Pierwsza nauka gry w brydża - styczeń

W lutym odbył się wirtualny informacyjny Zjazd Kongresu Polonii Kanady, przesunięty z października ubiegłego roku i przygotowujący Walny Zjazd KPK jesienią.

Odwiedziłyśmy chore koleżanki i brałyśmy udział w uroczystościach pogrzebowych księdza Lecha Wojciechowskiego oraz wieloletnich działaczy polonijnych - Stanisława Głogowskiego i Stanleya Wardy, przekazując donacje na cel według życzenia rodziny.

Marzec i kwiecień były pracowitymi miesiącami, jako że rozpoczęliśmy akcje gotowania dla biednych i bezdomnych. W ciągu roku przygotowałyśmy czterokrotnie gorące posiłki, które były rozwożone do punktów misyjnych.

Rozpoczęliśmy też przygotowania do naszej corocznej

*Gotowanie jesienne dla biednych - październik
Katarzyna Grandwilewska, Alicia Ryznyk*

Za najlepsze pisanki były nagrody od przewodniczącej Ogniwa 18

Spotkanie świąteczne członkiń Ognia 18

nauki malowania pisanek, gromadząc wszystkie materiały i dekoracje. Był to sukces, przyszło 120 dzieci z rodzicami, było dużo radości, a troje dzieci z najładniejszymi pisanekami otrzymało nagrody ufundowane przez Przewodniczącą Ognia.

Nauka malowania pisanek, kwiecień - członkinie Ognia 18

W maju przewodnicząca Ognia 18 wzięła udział w Mszy Świętej i złożeniu kwiatów w Hamilton z okazji Święta Konstytucji 3 Maja.

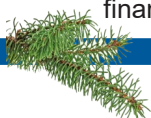
Będąc kuratorem Fundacji Milenium, Kasia brała udział w spotkaniu komisji rewizyjnej i w rocznym zebraniu

Fundacji oraz kontaktowała się z nauczycielami i studentami do wyłonienia kandydatów do złożenia aplikacji o stypendia oferując pomoc w aplikowaniu.

Z uwagi na zbliżający się wirtualny Walny Zjazd Federacji Polek miałyśmy spotkanie i dyskusje z członkiniami Ognia 18 odnośnie mandatów i tematów do ewentualnego zgłoszenia na Zjeździe, który odbył się 15 maja 2022. Z naszego Ognia w Walnym Zjeździe brały udział 3 członkinie: Nina Kolesnikoff, Maria Ambroszkiewicz i Katarzyna Grandwilewska, miałyśmy dwa mandaty.

W okresie letnim spotykałyśmy się jak przez wiele lat na koncertach muzycznych w ramach Festiwalu Muzycznych Borisa Brota, który tragicznie zmarł w tym roku.

Brałyśmy udział w zebraniach miejscowych organizacji polonijnych popierając ich działalność, takich jak KPK Hamilton, Związek Polaków Gr. 2 w Hamilton, Katolicka Liga Polek Hamilton i inne. Jako przewodnicząca Komisji rewizyjnej KPK Hamilton, Kasia sprawdziła księgi finansowe za ostatnie 3 lata przed zebraniem i wyborami

nowego Zarządu.

Brałyśmy udział w pikniku popierającym kościół polski i w bankiecie Przyjaciół Harcerstwa Polskiego.

5 października na Mszy Św. w kościele polskim pożegnałyśmy pięknymi kwiatami Marysię Noworytę, naszą oddaną przyjaciółkę i członkinię Ognia 18. Była z nami zawsze i wszędzie od powstania Ognia, wspierała nas swoją przyjaźnią i dobrymi radami. Będzie nam Ciebie brak Marysiu. Spoczywaj w pokoju w życiu wiecznym!

13 listopada brałyśmy udział w mszy Świętej w polskim kościele Sw. Stanisława Kostki w Hamilton i uroczystości składania wieńców oraz Akademii w Domu Polskim z obecnością polityków i przedstawicieli władz miasta Hamilton z okazji 104 Rocznicy Święta Odzyskania Niepodległości przez Polskę.

Obchody Święta Niepodległości, Dom Polski, Ognio 18

29 listopada 6 członkiń Ognia 18 otrzymało Volunteer's Awards za wieloletnią pracę charytatywną. Wręczenie odbyło się wirtualnie.

Członkinie Ognia 18 wzięły udział w bazarze kościelnym i Bożonarodzeniowej celebracji, organizowanej przez Katolicką Ligę Kobiet. Ognio 18 jak corocznie urządza Christmas Party, w tym roku w restauracji i wybiera się na piękny koncert "Messiah" w wykonaniu wspaniałych artystów. 7 grudnia będziemy dzielić się opłatkiem w KPK Hamilton, prosząc o pokój na świecie.

Ognio 18 wysłało listy gratulacyjne do Katolickiej Ligi

Kobiet z okazji 90 lecia, Grupy 2 Związku Polaków w Kanadzie na 95 lecie oraz Fundacji Reymonta na 50 lecie.

Równocześnie wysłałyśmy donacje na sumę \$100 do Grupy 2 ZPWK i do Fundacji Reymonta.

Odpowiedziałyśmy na apel o pomoc na Ukrainie, wysyłając \$950 do Fundacji "Cześć Dziewczynie". W Kanadzie wysłałyśmy \$350 na leczenie chorej Gabby.

Urodziny w Ogniu 18

Wszystkim Koleżankom z Federacji Polek w Kanadzie i ich Rodzinom życzymy pięknych tradycyjnych Świąt Bożego Narodzenia w świątecznej atmosferze pełnej ciepła i umacniania więzi ludzkich. Aby Nowy Rok obfitował w ciekawe wydarzenia i pozytywne zmiany, które pozwolą na wykorzystanie możliwości i realizacji planów.

Niech Nowy Rok 2023 przyniesie szczęście i satysfakcję w życiu prywatnym, zawodowym i pracy społecznej.

Zdrowych i pięknych Świąt Bożego Narodzenia oraz szczęśliwego Nowego Roku!

Katarzyna Grandwilewska

Przewodnicząca FPWK Ognio 18, Hamilton

After a period of the pandemic, we began to plan our social and volunteer activities.

In January we participated in webinars dealing with health and interrelationships. We began learning how to play bridge under the direction of our friends and met once a week to practice.

In February our President participated in a virtual General Meeting of the Polish Canadian Congress. We attended funerals of priest Lech Wojciechowski and of Stanislaw Glogowski and Stanley Ward, the longstanding leaders of Polish organizations in Hamilton.

In March we began our involvement in the program of feeding the poor and the homeless. Four times this year we prepared hot meals which were distributed by Mission Services.

Hot meals for the poor and the homeless

In April we organized an Easter egg workshop which was attended by 120 children and their parents. There was lots of fun and 3 children received prizes funded by our President.

Easter egg workshop

In May our President attended a Mass dedicated to the Constitution of May 3. As a curator of the Millennium Fund she participated in the meeting of the audit committee and the General Meeting of the Fund. She contacted teachers and students of the local Polish schools to select candidates for the Millennium scholarship.

In preparation for the General Meeting of the Polish Canadian Women's Federation we held a meeting to select our delegates and to discuss our concerns. There were 3 members of our Branch who participated in the Meeting which was held virtually on May 15th.

In the summer time we attended musical concerts in honour of Boris Brott who died tragically this year. We participated in the meetings of local Polish organizations, such as Polish Canadian Congress, Group 2 of the Polish Alliance and the Catholic Women's League. We took part in the picnic in support of the Polish Church and the banquet of the Friends of Polish Scouts.

Banquet of the Friends of Polish Scouts, President Katarzyna Grandwilewska (PCWF) with President Michal Dembek (KPK BC)

On October 5th we said goodbye to Marysia Noworyta, who was a founding member of our Branch. She was a dear friend who shared with us her positive attitude and wisdom.

On November 13 we attended the Mass in the Polish Church in Hamilton and took part in the Independence Day celebration attended by local politicians.

Last year our Branch sent letters of congratulations and donations of \$100 to Group 2 of the Polish Alliance and the Reymont Foundation. Responding to the needs of the Ukrainian refugees we donated \$950 to the Fund "Czesc Dziewczyny!" and \$350 for medical care of Gaby.

On Nov. 29th six members of our Branch received Ontario Volunteer Awards in recognition of their involvement in charity work. In December we will have our annual Christmas Party and will attend the Messiah concert. We will participate in the Christmas celebration of the Hamilton Branch of Canadian Polish Congress and will pray for peace in the world.

(September) Memorial to the victims of Ponary massacre where about 70,000 Jews and 30,000 Poles were murdered

ŚZP: Natalia Kopecka-Karelia, Bozena Kaminska (USA), Irena Korol (Kaliningrad), Kathy Lesny (USA), Katarzyna Grandwilewska

To all my friends and the families Best
Christmas wishes. Have a Time for Peace,
a Time for Hope, there is a season,
Its Christmas!

Merry Christmas and Happy New Year!

Katarzyna Grandwilewska
President PCWF - Branch 18

Ogniwo 20, Windsor, ON

Rok 2022 zbliża się do końca. Trzeba nam się z niego rozliczyć i muszę przyznać, że pandemia daje się w Ogniwie 20 we znaki. Mimo wszystko nie zaprzestajemy przynależności do Ogniw. W lutym jak wiemy była inwazja Rosji na Ukrainę, więc już w marcu, nasza Polonia (jako pierwsi w mieście) urządziła sprzedaż jedzenia tzw. "fundraiser" na pomoc uchodźcom ukraińskim w Polsce - zebrano na ten cel ok \$30 000. W maju z kolei nasze dwie członkinie brały udział w Zjeździe ZG FPwK na Zoom.

Karuzela Narodów

W 2022 roku dzięki inicjatywie Komitetu "Multi-Kulti", udało się w Windsor, po przerwie "kovidowej", zorganizować ponownie miejski Festiwal "Carousel of the Nations". Dla niewtajemniczonych wyjaśnię co to jest. Otóż każda grupa etniczna może zaprezentować się artystycznie i kulinarnie w tzw. "Wioskach". Właściwie jest to wspaniała 3 dniowa impreza, którą my nazywamy tu "Polska Wioska". Odbyna się ona każdego roku w połowie czerwca. W latach 2020 i 2021 z powodów "kovidowych" nic nie organizowano. W naszej Polonii od lat mamy Komitet Organizacyjny, który się tym znakomicie zajmuje. W tym roku była jak zwykle wspaniała impreza z rekordową ilością uczestników (parę tysięcy dziennie przez 3 dni). Jako Ogniwo 20 byłyśmy zaangażowane przy zorganizowaniu tej imprezy, np. nasza przewodnicząca była sekretarzem finansowym, a inne panie pomagały przy innych pracach związanych z Festiwalem i przed nim - wcześniej brałyśmy udział w „produkcji” słynnych na całe miasto gołąbków, czyli „home-made cabbage rolls”. Pomagałyśmy przy wydawaniu posiłków i sprzedaży biletów na te posiłki. Tegoroczny imponujący dochód (ponad \$30 tys. po opłaceniu wszystkich kosztów) nie byłby możliwy bez udziału ponad 200 wolontariuszy, którzy, oprócz nas, włączyli się w sukces tego przedsięwzięcia. Po imprezie część dochodu została rozdzielona pomiędzy członków organizacji, które pomagały. Mieliśmy też dodatkowy bonus, czyli boży dar w postaci pięknej pogody.

Pani Róża Tomczyk

Skromnie, ale uroczyście w dniu 7 listopada świętowałyśmy 91 urodziny naszej najstarszej członkini, koleżanki Róży Tomczyk. Była ona niezmiernie

wzruszona nasza pamięcią o niej. W gościnnych progach pani Róży i jej męża Antoniego spotykaliśmy się latami w czasie naszych zebrań.

Pani Róża Tomczyk

Obchody Świąt Narodowych

Należy również wspomnieć o naszej kilkuletniej już współpracy ze Stowarzyszeniem Weteranów Armii

15 sierpnia - obchody "Cudu na Wisłą"

Polskiej - Placówka 126 w Windsor. Wspólnie z nimi obchodziliśmy kilka rocznic.

I tak w sierpniu obchodziliśmy razem 102 rocznicę wygranej bitwy nad bolszewikami pod Warszawą, czyli tzw. "Cudu nad Wisłą", którą w Polsce celebrowa się jako Dzień Wojska Polskiego. Następną kolejną imprezą był nasz udział w obchodach Święta Odzyskania przez Polskę Niepodległości w 1918 roku.

11 listopada z Członkami Placówki 126 i Harcerzami składaliśmy wieńce pod Pomnikiem Weterańskim.

W niedzielę 13 listopada brałyśmy udział w uroczystej Mszy za Ojczyznę. Po Mszy wszyscy udali się do pobliskiego Klubu "Dom Polski", gdzie przy wypełnionej lokalną Polonią sali odbyła się uroczysta Akademia. Patriotyczny program akademii przygotowany pod czujnym okiem pani Dany Pogorzelskiej sprawił, że w niejednym oku zakręciła się łza. Na scenie występowały dzieci i młodzież ze szkoły polskiej, harcerze i harcerki, chór pw. Św. Cecylii, zespół rodzinny Polskie Nadzieje, a okolicznościowy referat wygłosiła nasza Przewodnicząca. Na zakończenie odbyło się dekorowanie „Mieczami Halerowskimi” kilku zasłużonych osób. Miło nam poinformować, że wśród nich znalazła się też Przewodnicząca Ogniw 20 - gratulacje!

A życie się toczy dalej...

Życie po pandemii powoli zaczyna wracać na „stare tory” i mamy nadzieję, że tak zostanie, gdyż sami widzimy

SWAP Placówka 126 oraz harcerze

dewastację, jakie wyrządził „kovid”, „lockdown”, restrykcje, ograniczenia, itd., itp. Widzimy szkody nie tylko te materialne, ale i te jeszcze groźniejsze - emocjonalne. Ale my uparcie nastawiamy się przyszłościowo. W 2023 roku nasze Ogniowo będzie celebrować 20 lecie istnienia, a tak się składa, że Placówce 126 stuknęła 90-tka, więc myślimy o wspólnej zabawie, na którą chcielibyśmy zaprosić Polonię z Windsor i Detroit (jesteśmy miastami granicznymi), a jeśli do tego dojdzie to czujcie się panie zaproszone. Poza tym w Placówce 126 SWAP kilka naszych koleżanek z Ogniowa 20 ma mężów, którzy należą do Weteranów i dlatego nasza współpraca się tak dobrze układa.

Referat na Święto Odzyskania Niepodległości

Składamy naszym koleżankom z Federacji życzenia wszystkiego co najlepsze, a przede wszystkim zdrowia, pokoju, siły na dalszą piękną działalność dla dobra Organizacji, Kanady i Polski oraz życzymy wam wzajemnej miłości na te święta Bożego Narodzenia oraz na cały nadchodzący 2023 rok!

Being Polish-Canadian is already a great feeling but to belong to the Polish Canadian Women's Federation is a privilege!

Our Branch 20 was established in 2003 by 5 ladies. A year later the membership was doubled, since then some ladies left, some joined and today we are still 10 members strong!

Here are some of the activities that we had in 2022:

- helping with Polish Festival called "Carousel of the Nations - Polish Village". This annual event (due to covid halted for 2020 & 2021), is very popular in our town. Thousands visited our exhibit, and performances, and tried our food and beer. Part of the profit was distributed among those organizations, which members were volunteers.
- celebration of our Polish National Holidays in August, together with Polish Army Veterans' Ass'n Post 126 in Windsor
- celebration of November 11th - in Canada Remembrance Day, in Poland regaining independence after 123 years of non-existence.

Next year will be the 20th year of existence of our Branch in Windsor. Is worth celebrating.

Obchody Święta Odzyskania Niepodległości - 11 listopada

On the occasion of Christmas, we would like to wish our friends peace, love, and the blessing that we want to extend to the New Year 2023

Ogniwo 24, Mississauga, ON

W 2022 roku Ogniwo 24 skupiło się na rekrutacji nowych członków. Zorganizowane zostały dwa otwarte zebrania w czytelni polskiej biblioteki w Centrum Jana Pawła II w Mississauga: 30 kwietnia 2022 roku i 4 czerwca 2022 roku, na których Ogniwo przedstawiło cele oraz historię działalności oraz zapoznało uczestniczki spotkania z różnymi programami wolontariackimi pozwalającymi spełniać różnorodne potrzeby i odnosić satysfakcję z ich wykonywania.

Serdecznie witamy Beatę Cieślak-Szewczyk, Dorotę Kuzior, Elżbietę Gil, Violetę Gniazdowska, Grażynę Lach, Urszulę Popik, Annę Zajadlak-Horl (ponownie), Annę Firstenhaupt, Danutę Hajduk i Beatę Stabło w naszym gronie!

Otwarte dla publiczności spotkanie Ognia 24

Kilka członkiń naszego Ognia otrzymało Ontario Volunteer Service Awards przyznawane przez Ministra ds. Obywatelstwa i Wielokulturowości:

- 15 lat pracy: Anna Wołochacz, Dagmara Ulanowski i Katarzyna Stelmach-Ciszek
- 10 lat pracy: Margaret Fazio
- 5 lat pracy: Marzena Włodarczyk

Po covidowej przerwie, ponownie aktywowałyśmy Program "Polish story time". W tym roku pod koordynacją Dągmary Ulanowskiej odbyły się cztery spotkania w czytelni biblioteki im. Stanisława Bąka w Polskim Centrum JPIL w Mississauga adresowane do najmłodszej Polonii:

- Malowanie wielkanocnych pisanek.
- "Jestem Sobie Polak Mały"- rocznica uchwalenia pierwszej w Europie konstytucji w 1791 roku. Dzieci poprzez zabawę uczyły się o polskich symbolach narodowych: fładze, godle i hymnie.

- "Nie Ma Radości Bez Niepodległości" - rocznica odzyskania przez Polskę niepodległości.
- Mikołajki wraz z wręczeniem prezentów ufundowanych przez Ogniwo 24.

*Mikołajki 2022 dla najmłodszej Polonii z Mississauga.
Prowadząca Maryla Bulzacka i koordynatorka Dagmara Ulanowska*

*Mikołajki 2022 dla najmłodszej Polonii z Mississauga. Od lewej:
Beata Sadło, Anna Firstenhaupt, Urszula Popik i Dagmara Ulanowska*

Po dwóch latach został również wznowiony Program "Polskie Place Zabaw". Luźne czwartkowe spotkania w Huron Park w Mississaudze odbywały się od maja się do końca września. To duża frajda zarówno dla dzieci jak i rodziców mogących poszerzyć grono polskojęzycznych znajomych.

Parlament Ontario ustanowił maj miesiącem Dziedzictwa Polskiego w Ontario. Z tej okazji 8 maja 2022 roku w obecności polskiej i kanadyjskiej administracji państwowej, polonijnych organizacji i Polonii pod ratuszem w Toronto została wzniesiona polska flaga. 3-cio majowe uroczystości zakończyły się pochodem ulicami Toronto w celu promocji polskiej historii, kultury i tradycji. W uroczystości uczestniczyła Przewodnicząca Ognia 24 Anna Wołochacz.

*Obchody odzyskania niepodległości przez Polskę
w Mississaudze. Anna Wołochacz Halina Madej i MPP Natalia
Kusendova Bashta*

28 maja 2022 roku w Mississaudze obchodzony był Polski Dzień - to coroczny festiwal dla lokalnej społeczności prezentujący polską kulturę i tradycje. Na

festiwalu nie zabrakło członkiń Ognia 24: Anny Wołochacz, Barbary Grabowskiej i Katarzyny Stelmach-Ciszek. Można było wysłuchać muzyki w wykonaniu lokalnych, polonijnych artystów, obejrzeć występy zespołów tanecznych, skosztować polskiego jedzenia, spotkać przedstawicieli polskiej i kanadyjskiej administracji.

18 września 2022 roku, stoisko Federacji Polek w Kanadzie na Polskim Festiwalu na Roncesvalles obsługiwało m.in. Ognio 24. Poza promocją Organizacji zajmowałyśmy się sprzedażą książek, koszulek z polskimi akcentami oraz biżuterii w celach zarobkowych. Był to świetny dzień do celebrowania polskiego dziedzictwa, tradycji i kultury. Ognio 24 reprezentowały Anna Wołochacz, Barbara Grabowski oraz Beata Cieślak.

10 września 2022 r. w Lakefront Promenade Park w Mississaudze zorganizowałyśmy Piknik z Zumbą połączony z akcją "Narodowego Czytania" objętą patronatem Prezydenta RP. Po wyczerpujących ćwiczeniach zarówno członkinie Ognia jak i uczestniczki mogły w otoczeniu jeziora Ontario delektować się muzyką w wykonaniu Margaret Fazio i balladami Adama Mickiewicza ("Świtezianka" i "Pani Twardowska").

Organizatorki i uczestniczki Pikniku z Zumbą

1 października 2022 roku w polskiej Bibliotece im. S. Bąka w Mississauga polonijne dzieci wzięły udział w akcji "Noc w Bibliotece" dzięki zaangażowaniu polonijnych organizacji, w tym Ognia 24 Federacji Polek w Kanadzie oraz Konsulatu RP w Kanadzie. To coroczna ogólnopolska akcja przekonująca do czytania poprzez promocję lokalnych bibliotek jako najbliższych miejsc

spotkań z kulturą, zasobami i bezpłatna oferta sprzyjająca wymianie idei i integracji.

10 grudnia Ogniw 24 spotkało się na Wigilijnej Wieczery, by wspólnie pośpiewać kolędy i podzielić się opłatkiem, a przy okazji skompletować bożonarodzeniowe paczki dla dwóch polskich rodzin z Mississaugi.

W najbliższych planach mamy:

- Organizację Noworocznego Spotkania dla federacyjnych ogniw (22 lutego 2023).
- Charytatywną imprezę „Babski Comber”, z której dochód przeznaczony zostanie na wsparcie jednego ze schronisk dla kobiet w Mississaudze (4 lutego 2023).

Polonijne spotkanie w Konsulacie RP w Toronto. Agnieszka Zagorska-prezeska Związku Podhalan w Kanadzie, Magdalena Pszczółkowska-Konsul RP w Toronto, Małgorzata Gosiewska-Wicemarszałek Sejmu, Anna Wołochacz, Bea Możdżanowska.

Koleżanki!

Życzymy Wam wszystkim, by bożonarodzeniowe chwile upłynęły w radosnej, przyjaznej i wyjątkowej atmosferze. Niech w nadchodzącym Nowym Roku szczęście i pomyślność nigdy Was nie opuszcza, a wiara dodaje sił i energii.

Anna Wołochacz

Polonijne spotkanie
w Konsulacie RP
w Toronto.

Anna Wołochacz,
Sekretarz Stanu
w Kancelarii
Prezydenta RP
Andrzej Dera,
Bea Możdżanowska

Obchody Dnia Polskiego w Toronto:
Beata Cieslak-Szewczyk, Anna Wołochacz i Barbara Grabowski

Członkinie Ognio 24 na wspólnej Wigilii

In 2022, Ognio 24 focused on recruiting new members.

Two open meetings were organized in the reading room of the Polish library at the John Paul II Center in Mississauga: on April 30, 2022, and June 4, 2022, during which the Branch members presented the goals and history of its activities and familiarized the participants of the meeting with various volunteer programs allowing them to meet various needs and derive satisfaction from their implementation.

We warmly welcomed Beata Cieślak - Szewczyk, Dorota Kuzior, Elżbieta Gil, Violetta Gniazdowska, Grażyna Lach, Urszula Popik, Anna Zajadlak-Horl (again), Anna Firstenhaup, Danuta Hajduk and Beata Stabło to our group!

Few members of our Branch have received the Ontario Volunteer Service Awards from the Minister of Citizenship and Multiculturalism:

- 15 years of work: Anna Wołochacz, Dagmara Ulanowski and Katarzyna Stelmach- Cizek
- 10 years of work: Margaret Fazio
- 5 years of work: Marzena Włodarczyk

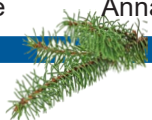
After the Covid-19 break, "Polish Story Time" program was reactivated for youngest members of the Polish - Canadian community. This year, four meetings were held in the reading room of the Stanisław Bąk Library at the

Polish JP II Center in Mississauga, led by Dagmara Ulanowska, on following topics:

- Painting Easter eggs.
- "Jestem sobie Polak Mały" – anniversary of the adoption of the first constitution
- in Europe in 1791. Children learned about Polish national symbols: flag, emblem, and anthem.
- "There is no joy without independence" – the anniversary of Poland regaining its independence.
- St. Nicholas Day with the presentation of gifts funded by Ognio 24.

"Polish Playgrounds" program resumed. Outdoor fun meetings for Polish-speaking parents and children were held on Thursdays in Huron Park, Mississauga, from May to the end of September.

The Parliament of Ontario designated May as Ontario Polish Heritage Month. This was celebrated on May 8, 2022, by raising the Polish flag in the presence of Polish and Canadian state administration, Polish organizations, and members of Polish - Canadian public was raised at Toronto's City Hall. This year's May 3rd (Commemorating the 1791 Signing of Polish Constitution) celebrations ended with a parade through the streets of Toronto to promote Polish history, culture, and tradition. The ceremony was attended by the President of Branch 24 Anna Wołochacz.

In Polish Consulate in RP w Toronto: Jerzy Barycki - president of the KPK Windsor, Aniela Ganczak - President of the Koło Pań Nadzieja, Anna Wołochacz - vicepresident of the FPwK, Ambassador of Poland - Witold Dzielski, Agata Klimczak - president of the Brilliant Mided Women Foundation and Dominik Roszak first vicepresident of the KPK.

On May 28, 2022, Polish Day was celebrated in Mississauga - an annual festival presenting Polish culture and traditions for the local community, attended by three members of Branch 24: Anna Wołochacz, Barbara Grabowska and Katarzyna Stelmach-Ciszek. Celebrations included music performed by local Polish artists, performances of local Polish dance groups, Polish food, and attendance by representatives of both Polish and Canadian governments.

Anna Wołochacz, Barbara Grabowski and Beata Cieślak contributed to the celebrations of the Polish Festival at Roncesvalles on September 18, 2022. In addition to the promotion of our organization, we sold books, T-shirts with Polish accents, and jewelry for profit.

The Branch 24 organized a "Picnic with Zumba" combined with the "National Reading Day" under the patronage of the President of the Republic of Poland on September 10, 2022, at Lakefront Promenade Park in Mississauga. After working up an appetite with Zumba, all invited guests enjoyed a delicious dinner, and took part in listening to and singing - along to music (guitar and singing) performed by Margaret Fazio, as well as reading aloud "Ballads" by Adam Mickiewicz.

Polish children in Mississauga took part in the "Night in the Library" campaign thanks to the involvement of Polish organizations, including Branch 24 of the Federation of Polish Women in Canada and the Consulate of the Republic of Poland in Canada on October 1, 2022, at the S. Bąk Polish Library in Mississauga. This is an annual nationwide Canadian campaign which encourages reading as well as exchange of ideas and integration, through promotion of local libraries.

On December 10, Ogniwo 24 met at the Christmas Eve Supper to sing Christmas carols, share the wafer, and assemble Christmas packages for two Polish families from Mississauga.

In the near future we have plan to:

- Host the New Year Meeting for all local Federation branches in GTHA (January 22, 2023).
- Host the Annual charity event "Babski Comber" the proceeds from which will support one of the women's shelters in Mississauga (February 4, 2023).

*Christmas
Eve
Supper
at
Anna
Wołochacz
home*

We wish all of you a friendly and joyful Christmas. May happiness and prosperity never leave you in the coming New Year, and may faith give you strength and energy.

Margaret Fazio

Żałobna Karta

Marzena Walkowiak (1958 - 2022), Ogniwo 1

20 stycznia 2022 zmarła nasza wspańska koleżanka, pełna energii, inspiracji, wyobraźni, o dobrym sercu zawsze chętna do pomocy i przyjaciół wielu - Marzena Walkowiak. Po przybyciu do Kanady ukończyła studia doktoranckie na Uniwersytecie Toronto

na Wydziale Iberystyki. Wykładała język i literaturę hiszpańską na uniwersytetach Brock i McMaster oraz George Brown i Centennial College w Toronto. Była świetnym pedagogiem i cieszyła się uznaniem wśród swoich studentów i współpracowników. W pracy naukowej koncentrowała się na twórczości pisarzy latynoamerykańskich. Była też tłumaczem współczesnej prozy. Władzała biegle trzema językami, jednak wiersze pisała w języku polskim.

Poza pracą akademicką, Marzena działała w wielu organizacjach charytatywnych, latynoamerykańskich i polonijnych. Posiadała kwalifikacje Liderki, prowadziła Ogniwo 1 jako przewodnicząca od 2008 do 2018 roku. Stworzyła dokumentalne video z biografiami najstarszych Polek emigrantek "Droga Życia", organizowała liczne spotkania w Domu Seniora Copernicus Lodge, koordynowała prace federacyjne na Polskich Dniach na Roncesvalles. Jako volunteer producer prowadziła radio talk oraz "food and voucher delivery" involved in Society of St. Vincent de Paul. Była osobą pełną entuzjazmu, miała pomysły na nowe projekty. Organizowała współpracę z innymi organizacjami. Jej niezwykła energia i poświęcenie były zawsze doceniane.

Marzenko wszystko na naszej drodze było wspólne, przyjaźń i wspomnienia. Żegnamy Cię z wielkim żalem i ślemy słowa współczucia całej Twojej Rodzinie i przyjaciółom. Pozostaniesz w naszych myślach i sercach na zawsze.

Daj Panie Jej duszy wieczny odpoczynek, a światłość Twoja niech wskaże Jej drogę.

Katarzyna Grandwilewska
Przewodnicząca wraz ze wszystkimi Członkiniami
Federacji Polek w Kanadzie

Eugenia Szklarz (1928 - 2022), Ogniwo 3

Born in Molodeczno, Poland Eugenia Woroniecka was a young child at the start of World War II and like many Polish exiles of World War II her life story would be forever altered and put on a different trajectory with the deportation from Poland of her mother

Julia and her three daughters to Siberia in 1941. The father Michal Woroniecki was instead imprisoned by the Soviets in Tobolsk. Mother and daughters were subjected to great and difficult hardships along the way and forced to work on a Siberian State farm with only Eugenia's mother to watch over them. Eugenia as a youth would experience a very tough and demanding time with tremendous challenges but it would shape and contribute to a life characterized by her great determinedness, resourcefulness, devotion to her religion and to never shy away from arduous work. What is remarkable after all the trauma of the war is that Eugenia kept her generous heart and never lost her desire to serve and give of herself to her family and friends, the Polish community, and Holy Rosary Church.

Her father Michal was able to reunite with them at the end of 1941 and in 1942 joined the Polish Armed Forces and was able to deliver his family from Soviet captivity. The family made their way over time through Uzbekistan, Iran, Iraq and Palestine ultimately having found some semblance of security in the Holy Land which helped connect and shape her strong devotion to the Catholic Church. Eugenia attended school in Nazareth where she was able to visit all the Holy Sites there and around Bethlehem. She said this was one of the most pleasant times of her youth. The family eventually made their way to England where they settled in Herefordshire in 1947 at a Polish resettlement military camp for Polish Resettlement Corps and their families. There, Eugenia Woroniecka met and became engaged to her future husband Jan Szklarz (1st Polish Armoured Division) who was soon leaving for Edmonton. Eugenia and her family came to Edmonton in 1949 and Eugenia and Jan were married in October at Holy Rosary Church.

In Edmonton it was all about family and working hard.

Her parents were farming in Cherhill. Eugenia was working night shifts as she was now a licenced practical nurse at the Misericordia. She had a full life, had a tremendous family, many friends, and good long-time neighbours of over 47 years, she worked hard, travelled, and indulged her passion for gardening throughout her life until it became too difficult for her physically and she lived out her last years in Touchmark extended care. She was a woman of determination and strong conviction, and we will remember her, respect her memory, and just miss her.

Eugenia Szklarz o działalności Federacji Polek w Kanadzie dowiedziała się od Wandy Buskiej i została członkinią naszego Ognia w roku 1964. Pracowała z pasją w różnych komitetach i spieszyła z pomocą gdziekolwiek zachodziła potrzeba, na przykład przy organizowaniu Heitage Days, akademii, defilad z okazji świąt narodowych, pikników, "Opłatków" i "Święconych". Graficznie uzdolniona, przygotowywała m.in. ryciny do książki kucharskiej Wandy Buskiej oraz dekoracje sceny z okazji Roku Rodziny. Przez wiele lat wraz z innymi członkiniami przygotowywała przyjęcia dla nowych obywateli Kanady w Sądzie Obywatelskim.

Przez wiele lat była delegatką naszego Ognia do KPK. Przez 10 lat pełniła funkcję skarbniczki, za jej kadencji został zakupiony Dom Federacji. Sumiennie i z oddaniem pełniła tę trudną, odpowiedzialną i czasochłonną funkcję.

Wieczny odpoczynek racz jej dać Panie.

Monika Moniuszko (1943 - 2022), Ognio 3

Monika will be lovingly remembered by her daughter, Anita Moniuszko; son-in-law, Dzuy Vu; grandson, Alexander Vu; and granddaughter, Isabella Vu.

Monika was ground-breaking in her field.

She founded and was the principal physician of the Vein Clinic, which she started in Edmonton in 1982, and introduced non-invasive treatments for many conditions that afflicted her patients. In 1991, she founded another vein clinic in her home country of Poland. Throughout her career, she worked hard training students, nurses, and other doctors, which has helped to improve the quality of life for thousands of patients.

She will be remembered for her steadfast skill, her courage and tenacity, and her perseverance. She was a woman who set a tremendous example for other women breaking into male-dominated fields and for those who have immigrated and worked hard for a better life.

Monika Moniuszko wstąpiła do Federacji Polek w Kanadzie w 1977 roku. Od początku brała udział w różnych akcjach organizowanych przez nasze Ognio. Prowadziła konferansjerkę w czasie wieczoru recytatorskiego Hanny Poznańskiej, pomagała przy obsłudze bazarów w ośrodkach handlowych, przez kilka lat pracowała razem z córką Anitą w polskim pawilonie w czasie Heritage Days, parokrotnie pracowała w kasynie organizowanym przez Federację.

Była aktywna również w innych organizacjach polonijnych, szczególnie w Klubie Akademickim. Była wolontariuszką wspierającą Edmontońską Orkiestrę Symfoniczną.

Niech spoczywa w pokoju.

Alina Jacek (1933 - 2022), Ognio 4

Odeszła od nas wielce zasłużona koleżanka. W latach 80-tych przeszła na emeryturę i całkowicie oddała się pracy społecznej dla Polonii.

Zaczęła od pracy przy polskim kościele. Przyczyniła się do wyremontowania dolnej sali pod

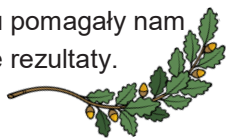
kościołem i organizowała obiady po każdej mszy świętej, wyprzedaże świąteczne i tym podobne. Dochody były w całości przeznaczane na kościół. Później panie z Federacji Polek organizowały kawiarenki i część dochodów była przekazywana na potrzeby Ognia.

Przez lata Alina należała nie tylko do Federacji Polek w Kanadzie, ale też do Stowarzyszenia Polskich Kombatantów, Polskiego Towarzystwa Zgoda i do Kongresu Poloni Kanadyjskiej. Przez 13 lat organizowała Opłatek Kombatantki w Polskim Konsulacie, 14 lat pomagała w organizowaniu polskich Dożynek w PT Zgoda.

Gotowała też na harcerskich obozach.

Za swoją pracę społeczną dostała dziesiątki dyplomów. Często pisano o Niej z uznaniem w prasie polonijnej. Najważniejszym docenieniem Jej pracy było przyznanie Złotego Krzyża Zasługi w 2001 roku przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Aleksandra Kwaśniewskiego.

Wspaniałe zdolności kulinarne Aliny, talenty organizacyjne i duże poczucie humoru pomagały nam zgodnie pracować i osiągać wspaniałe rezultaty.

Jadwiga Borowska (1928 - 2022), Ogniwo 4

Jadwiga Borowska zapisała się do Federacji Polek w Kanadzie, Ogniwo #4 parę lat po przyjeździe do Kanady w latach 1960-tych.

Przez te wszystkie lata Jadwiga była niestrudzona, aktywna i zawsze gotowa do pomocy przy bazarach, sprzedawaniu polskich przysmaków

na cel charytatywny, jak również była zawsze gotowa robić dużo tradycyjnych wypieków.

Ogólnie znana była z tego, że można było na nią liczyć. Jadwiga była bardzo usłużna i wyróżniała się skromnością. Pamiętamy Jadwigę jako osobę z dobrym sercem, przyjemną, która miała dar werbowania nowych członkiń i też potrafiła z każdym porozmawiać.

Tak jak jedna z członkiń stwierdziła: „Już takich nie robią”.

Krystyna Gajda (1948 - 2022), Ogniwo 7

23 września 2022 pożegnaliśmy na zawsze naszą wieloletnią członkinię Krystynę Gajdę.

Była ona w szeregach Ogniwa 7 od 2004 roku. W latach 2010-2016 pełniła funkcję referatu prasowego w języku angielskim. Krystyna była także oficjalnym fotografem naszych

impres.

Krystyna działała nie tylko w Federacji Polek w Kanadzie. Była też długoletnim członkiem Towarzystwa Wzajemnej

Bratniej Pomocy im. Jana Kantego. Pełniła tam wiele funkcji między innymi Sekretarza Generalnego, delegata do KPK i wiceprzewodniczącej. W przeszłości była ona prezesem dyrekcji gazety Czas (później Związkowiec). To z jej inicjatywy archiwa Czasu zostały zdigitalizowane i umieszczone w bibliotece Uniwersytetu Manitoba.

Krystyna była również członkiem Muzeum Ogniwo.

Krysia była bardzo koleżeńska i zawsze służyła swoim czasem i pomocą każdemu, kto tego potrzebował.

Po wielu latach pracy społecznej spoczywaj Krysio w spokoju.

Danuta Senkowska (1937 - 2022), Ogniwo 8

Danusia w zmarła 2 lutego 2022 roku, mając 84 lata. Urodziła się w Polsce 2 maja 1937 roku. Jej dziecięce lata przypadły na II wojnę światową. Wraz z matką Leokadią i dwoma braćmi spędziła je na przymusowym wysiedleniu na Syberię. Jej ojciec Dymitr został aresztowany i wywieziony do gułagu, skąd nigdy nie wrócił. Po

wojnie Jej rodzina wróciła do Polski, by zacząć życie od nowa. Danuta wyszła za mąż w Polsce i wraz z mężem Kazimierzem (1936-2016) oraz trójką ich dzieci wyjechała z Polski. W 1982 roku zamieszkała w Ottawie w Kanadzie.

Tu pracowała w ottawskiej służbie zdrowia, a poza pracą zawodową działała aktywnie w polskim kościele w Ottawie oraz była aktywną członkinią naszego Ogniwa. W 2018 roku została uhonorowana jako ocalała z wywózki na Syberię.

Była bardzo oddana rodzinie, przyjaciołom i społeczności, w której przyszło Jej żyć. Jej dom i serce były zawsze otwarte na obcych i przyjaciół. Wraz z mężem prywatnie sponsorowali wielu polskich imigrantów szukających nowego życia w Kanadzie.

Jej głęboka wiara i zaangażowanie w podtrzymywanie wartości rodzinnych i kulturowych wywarły trwałe wrażenie na następnych pokoleniach. Była inspiracją, jak przeciwstawiać się przeciwnościom i jak być wdzięcznym

za to, co nas spotyka.

Prowadziła zdrowy tryb życia, wspomagała innych, była znana z Jej „uzdrawiających rąk”, którymi poprzez masaże poprawiała zdrowie i samopoczucie innych. Będziemy ją również pamiętać z przygotowywania wspaniałych zdrowych sałatek i innych potraw, którymi dzieliła się z nami w czasie spotkań naszego Ognia.

Będzie nam Jej brakowało.

Maria Noworyta (1935 - 2022), Ognio 18

Z wielkim smutkiem zawiadamiamy, że 9 września 2022 odeszła od nas na zawsze nasza droga Przyjaciółka Maria Noworyta.

Była z nami od pierwszego dnia powstania Ognia 18 w lutym 1999 roku. Maria pełniła funkcje w Zarządzie Głównym i zarządzie

Ognia 18 we wcześniejszych latach, zawsze chętna do pomocy. Dawała nam wiele mądrych i praktycznych rad w naszych projektach charytatywnych.

Zawsze na pierwszym planie miała dobro drugiego człowieka. Pracując ciężko w służbie zdrowia z wielkim poświęceniem opiekowała się chorymi i starszymi, była obdarzona wrażliwością w poszanowaniu praw i godności innych oraz oszczędzeniu im cierpień. Była szanowana i lubiana przez wszystkich.

Spoczywaj w pokoju Droga Przyjaciółko, niech Pan Bóg oświeca Ci drogę Wieczności.

Mario, pozostaniesz w naszych sercach i naszej pamięci na zawsze. Rodzinie i bliskim Przyjaciółom przesyłamy wyrazy najszczerzego współczucia łącząc się w smutku.

Składam kondolencje w imieniu własnym oraz Członkiń Federacji Polek z Ognia 18.

Fear
by
Kahlil Gibran

It is said that before entering the sea
a river trembles with fear.

She looks back at the path she has traveled,
from the peaks of the mountains,
the long winding road crossing forests and
villages.

And in front of her,
she sees an ocean so vast,
that to enter
there seems nothing more than to disappear
forever.

But there is no other way.
The river can not go back.

Nobody can go back.
To go back is impossible in existence.

The river needs to take the risk
of entering the ocean
because only then will fear disappear,
because that's where the river will know
it's not about disappearing into the ocean,
but of becoming the ocean.

Fundusz im. Jadwigi Dobruckiej

Sprawozdanie z działalności Komitetu Funduszu im. Jadwigi Dobruckiej Ogniwa nr 3 Federacji Polek w Kanadzie, w Edmonton

Główna suma funduszu jest dobrze zainwestowana w firmie Edward Jones i na dzień 31 października 2022 wynosi \$19,019.54.

Mamy otwarte konto czekowe w Servus Credit Union, na które są wpłacane składki od ogniw Federacji. Stan konta na dzień 31 października 2022 wynosi \$3,086.70.

W ostatnim roku wpływy na konto czekowe wyglądały następująco:

Rok 2022:

- \$ 50, ogniwo nr 8, Ottawa
- \$ 60, ogniwo nr 21, Mississauga
- \$ 50, ogniwo nr 7, Winnipeg
- \$ 50, ogniwo nr 4, Vancouver
- \$ 50, ogniwo nr 1, Toronto
- \$ 50, ogniwo nr 17, Markham
- \$ 1050, ogniwo nr 3, Edmonton
- \$ 50, ogniwo nr 18, Hamilton

W roku 2022 przyznałyśmy donację \$ 1000.00 polskiej studentce z Edmonton, Mai Budzynskiej.

Komitet Funduszu składa się z 3 osób: Ewa Miles-Dixon, Teresa Ignasiak, Halina Madej.

Składki ogniw lub dotacje prosimy wysłać czekiem na adres:

**Jadwiga Dobrucka Youth Fund
5503-39 Ave NW
Edmonton, AB
T6L 1B7**

*Z pozdrowieniami Halina Madej
Przewodnicząca Komitetu*

WOJTEK

Niedźwiedź Wojtek, żołnierz Armii Andersa

8 kwietnia 1942 roku polscy żołnierze maszerując wraz z uchodźcami cywilnymi z Pahlevi w Iranie do Palestyny spotkali perskiego chłopca niosącego małego niedźwiadka brunatnego. Niedźwiadek tak zachwycił 18-letnią Irenę (Inkę) Bokiewicz, że namówiła por. Anatola Tarnowieckiego, by jej go kupił. Kolejne trzy miesiące maluch spędził pod opieką Inki w obozie dla uchodźców niedaleko Teheranu. W sierpniu 1942 roku niedźwiadek został подарowany 22 kompanii zaopatrywania artylerii. Nie umiał jeszcze jeść i żołnierze karmili go zmieszonym z wodą skondensowanym mlekiem z butelki po wódce i skręconego ze szmat smoczka. Podobno z tego powodu Wojtkowi na zawsze pozostało upodobanie do napojów z takiej butelki. Zwierzę zostało oficjalnie wciągnięte na stan ewidencyjny 22 kompanii zaopatrywania artylerii, z którą to jednostką przeszło cały szlak bojowy: z Iranu przez Irak, Syrię, Palestynę, Egipt do Włoch, a po demobilizacji do Wielkiej Brytanii.

Niedźwiadkiem opiekowano się troskliwie. Jego ulubionymi przysmakami były owoce, słodkie syropy, marmolada, miód oraz piwo, które dostawał za dobre zachowanie. Jadał razem z żołnierzami i spał z nimi w namiocie. Kiedy urósł, dostał własną sypialnię w dużej drewnianej skrzyni, nie lubił jednak samotności

i często w nocy chodził przytulać się do śpiących w namiocie żołnierzy. Był łagodnym zwierzęciem mającym pełne zaufanie do ludzi. Podczas stacjonowania Korpusu w Iraku niedźwiedź samodzielnie złapał arabskiego szpiega, który robił rozeznanie przed zaplanowanym atakiem dywersantów, chcących dokonać kradzieży broni. Lubiący bardzo kąpiele niedźwiedź zobaczył otwarte drzwi od łaźni i natychmiast tam wszedł: jak się okazało, osaczył w środku penetrującego obóz szpiega. Ten, przerażony widokiem niedźwiedzia zaczął krzyczeć i poddał się bez oporu żołnierzom. Wojtek w nagrodę dostał łaźnię do dyspozycji na cały wieczór.

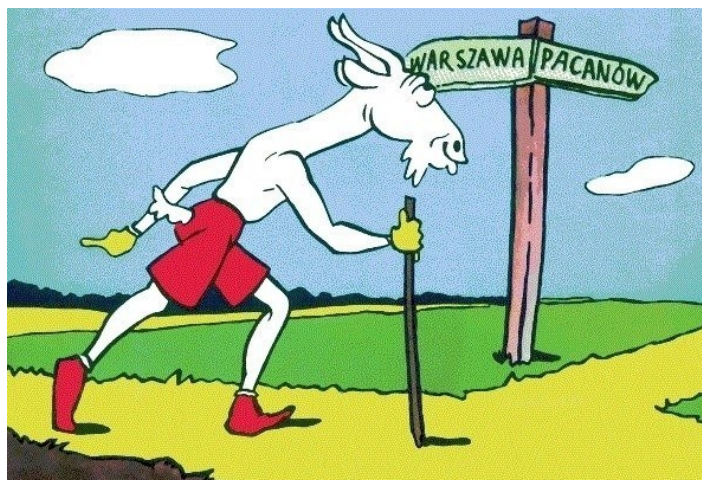
Żołnierze wspominają, że Wojtek uwielbiał jazdę wojskowymi ciężarówkami – w szoferce, a czasami na skrzyni, czym wzbudzał sporą sensację na drodze. Lubił też zapasy z żołnierzami, które na ogół kończyły się jego zwycięstwem: pokonany leżał na łopatkach, a niedźwiedź lizał go po twarzy.

Pośród opowieści o Wojtku jest również taka, jak to podczas działań pod Monte Cassino kapral Wojtek pomagał pozostałym żołnierzom w noszeniu ciężkich skrzyń z amunicją artyleryjską i nigdy nie zdarzyło mu się żadnej upuścić. Postępowania z ładunkami nauczył się poprzez obserwację żołnierzy. Wojtek bez zachęty łapał skrzynie i przenosił je w charakterystyczny dla siebie sposób: stojąc na tylnych łapach, rozkładał ramiona, w które żołnierze wkładali skrzynie z amunicją. Niedźwiedź przenosił je w pobliże stanowisk ogniowych, po czym wracał do ciężarówki po kolejną porcję ładunku. Żołnierze czasami zachęcali Wojtkę do pomocy dając w zamian przysmaki, bowiem niedźwiedź sam decydował o tym, kiedy i jak długo będzie pracował. Podczas bitwy o Monte Cassino kompania Wojtkę dostarczała ładunki dla wojsk polskich i brytyjskich. Od tamtej pory symbolem 22 Kompanii stał się niedźwiedź z pociskiem w łapach.

Po demobilizacji jednostki wojskowej zapadła decyzja oddania niedźwiedzia do ogrodu zoologicznego w Edynburgu. 15 listopada 1947 roku był dniem rozstania z niedźwiedziem-kombatantem. Później dawni koledzy z kompanii już w cywilu wielokrotnie odwiedzali Wojtkę i nie bacząc na obawy pracowników zoo przekraczali często ogrodzenie.

Kombatant, kapral 22 Kompanii Zaopatrywania Artylerii Wojtek zmarł 2 grudnia 1963 roku w wieku 22 lat.

Koziołek Matołek

"W Pacanowie kozy kują, więc Koziołek, mądra głowa, Błąka się po całym świecie, aby dojść do Pacanowa..."

W 2022 roku Koziołek Matołek obchodził swoje 90 urodziny.

Na początku grudnia 1932 roku recenzent literacki wileńskiego "Słowa" pisał z wyraźnym entuzjazmem, że "Mistrz Kornel Makuszyński zrobił piękny prezent (...) bąkom, którym opowiedział o niesamowitych przygodach Koziołka Matołka".

Fabula książeczek (120 przygód Koziołka Matołka, Druga, Trzecia i Czwarta Księga) sprowadza się do podróży bohatera po całym świecie w poszukiwaniu mitycznego Pacanowa, jedynego miejsca, gdzie jakoby podkuwają kozy. Przygody są oczywiście niezwykle i absolutnie nieprawdopodobne, koziołek jest sympatyczny i łatwowierny, śmieszny i niezgułowaty, niezdamny i dobrotliwie naiwny.

"120 Przygód Koziołka Matołka" wydano 28 listopada w 1932 roku przed świętami Bożego Narodzenia. Cały nakład książeczki - 5200 egzemplarzy według wydawcy wyprzedano w ciągu czterech tygodni, czyli do końca 1932 roku.

Kornel Makuszyński napisał całą historię w postaci rytmicznych czterowierszy; do każdego czterowiersza przypisana jest jedna ilustracja Mariana Walentynowicza.

Ta powieść obrazkowa należy do kanonu polskiej literatury dziecięcej. Historia Koziołka Matołka uznawana jest za prekursorską w polskim komiksie.

Patroni roku 2023

Senat RP podjął uchwały o ustanowieniu roku 2023 rokiem: **Mikołaja Kopernika, Jana Matejki, Wisławy Szymborskiej, Pamięci Bohaterek i Bohaterów Getta Warszawskiego i Włodzimierza Przerwy-Tetmajera.**

Mikołaj Kopernik (1473–1543)

„Znamienity uczony, który zmienił postrzeganie świata”. Kopernik był prawdziwym człowiekiem renesansu – był prawnikiem, urzędnikiem, dyplomata, lekarzem, duchownym, doktorem prawa kanonicznego, zajmował się również astronomią i astrologią, matematyką, ekonomią, strategią wojskową, kartografią i filologią. Bywał też nazywany fizykiem i filozofem. W nauce światowej uważany jest za twórcę metody naukowej w dociekaniu prawdy. Najsłynniejsze dzieło Mikołaja Kopernika „De revolutionibus orbium coelestium” wywołało jedną z najważniejszych rewolucji naukowych od czasów starożytnych, nazywaną przewrotem kopernikańskim. Z tego powodu heliocentryzm bywa nazywany kopernikanizmem, a kosmologiczno - filozoficzny postulat odrzucenia wszelkiego geocentryzmu i antropocentryzmu – zasadą kopernikańską.

Jan Matejko (1838–1893)

Był jednym z najwybitniejszych twórców malarstwa historycznego w Europie. Namalował ponad 300 obrazów (m.in. „Unia lubelska”, „Stefan Batory pod Pskowem”, „Bitwa pod Grunwaldem”, „Hołd pruski”, „Jan Sobieski pod Wiedniem”, „Wernyhora”, „Kościuszko pod Racławicami”, „Konstytucja 3 Maja 1791 roku”). Tworzył też portrety. Jednym z ostatnich jego dzieł był „Poczet królów i książąt polskich”. Jest autorem polichromii kościoła Mariackiego w Krakowie. Jego celem było ukazanie w dziełach sztuki przyczyn upadku I Rzeczypospolitej oraz przypomnienie jej chlubnej przeszłości i dawnej potęgi. W ten sposób przekonywał Polaków żyjących pod zaborami o wartości ich kulturowego dziedzictwa i podtrzymywał dążenia do

odzyskania niepodległości.

Wisława Szymborska (1923–2012)

Pierwsze wiersze opublikowała w 1945 r. w prasie literackiej. Wydała 12 zbiorów poetyckich, m.in.: „Dlatego żyjemy”, „Pytania zadawane sobie”, „Wołanie do Yeti”, „Sól”, „Sto pociech”, „Wszelki wypadek”, „Wielka liczba”, „Ludzie na moście”, „Koniec i początek”, „Chwila”, a także 4 zbiory felietonów o literaturze „Lektury nadobowiązkowe”, wybór „porad literackich” z okresu pracy w „Życiu Literackim” oraz zbiór zabaw literackich z różnych lat „Rymowanki dla dużych dzieci”. Otrzymała Nagrodę Nobla w 1996 roku i nagrody: im. J.W. Goethego, im. J.G. Herdera czy polskiego Pen Clubu. Ma ona wciąż wierne grono czytelników w Polsce i za granicą. Inspiruje literaturoznawców, kulturoznawców, filozofów, krytyków sztuki, a także zwykłych czytelników, którzy znajdują w jej poezji odpowiedzi na najważniejsze pytania. Tematy, które poruszała w swojej poezji, wciąż są aktualne.

Rok Pamięci Bohaterek i Bohaterów Getta Warszawskiego

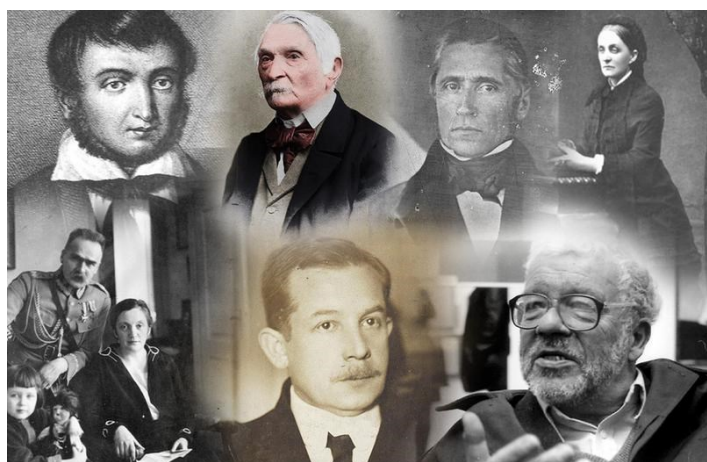
W 80. rocznicę powstania w getcie warszawskim, Senat oddaje hołd poległym oraz tym, którzy przeżyli i do końca swoich dni podnosili głos protestu przeciwko zbrodnicy planom zagłady narodu żydowskiego. W utworzonym w 1940 r. getcie warszawskim Niemcy zamknęli ponad 400 tys. Żydów, a 22 lipca 1942 roku rozpoczęli ich deportację do niemieckiego obozu zagłady w Treblince, gdzie zmarło niemal 300 tys. warszawskich Żydów. 19 kwietnia 1943 r. warszawscy Żydzi podjęli walkę zbrojną z Niemcami. Powstanie kwietniowe było największym zbrojnym zrywem Żydów podczas II wojny światowej, a zarazem pierwszym powstaniem miejskim w okupowanej Europie.

Włodzimierz Przerwa-Tetmajer (1861–1923)

W jego wiejskiej chacie odbyło się słynne wesele Lucjana Rydla z Jadwigą Mikołajczykówną, opisane przez Stanisława Wyspiańskiego. Włodzimierz Tetmajer znany jest głównie jako malarz motywów chłopskich i scen wiejskich w stylu młodopolskim. W jego dorobku są też prace o tematyce patriotyczno-wyzwoleńczej. Współpracował również z Janem Styką i Wojciechem Kossakiem przy tworzeniu „Panoramy Racławickiej”.

W 2023 r. mija 100. rocznica śmierci tego znakomitego krakowskiego artysty – malarza, grafika, poety, prozaika, dramaturga, scenografa, publicysty, działacza politycznego aktywnie zaangażowanego w walkę o niepodległość Polski, człowieka o ogromnej odwadze i sile charakteru, wspaniałego męża, ojca i przyjaciela.

Sejm RP podjął uchwały, że rok 2023 będzie rokiem: **Wojciecha Korfante, Pawła Edmunda Strzeleckiego, Aleksandra Fredry, Aleksandry Piłsudskiej, Maurycego Mochnackiego, Jadwigi Zamoyskiej i Jerzego Nowosielskiego.**

20 kwietnia 2023 r. przypada 150. rocznica urodzin **Wojciecha Korfante** – jednego z ojców naszej niepodległości, wielkiego syna śląskiej ziemi. Korfante był na stałe związany z chrześcijańską demokracją, był wybitnym politykiem, myślicielem społecznym i publicystą. Żądał przyłączenia do Polski ziem zaboru pruskiego, w tym Górnego Śląska. Zawsze wierzył w Polskę, dla której poświęcił całe swoje życie.

W 2023 r. przypada 150. rocznica śmierci **Pawła Edmunda Strzeleckiego**. Był on wybitnym badaczem, podróżnikiem, odkrywcą i filantropem. Jako pierwszy Polak okrążył indywidualnie kulę ziemską w celach naukowych. Jego podróż dookoła Ziemi rozpoczęła się w 1834 r. Najpierw badał tereny dzisiejszych Stanów Zjednoczonych, Kanady i Meksyku – nad jeziorem

Ontario odkrył do dziś eksploatowane złoża rud miedzi. Prowadził badania w Brazylii, Urugwaju, Chile, w Polinezji, na Hawajach, w Australii, Nowej Zelandii i Tasmanii. Najwyższy szczyt kontynentu australijskiego nazwał Mount Kościuszko. Osiadł w Zjednoczonym Królestwie, gdzie działał m.in. na rzecz dożywiania dzieci w okresie Wielkiego Głodu w Irlandii.

W 2023 r. przypada 230. rocznica urodzin **Aleksandra Fredry**, najwybitniejszego polskiego komediopisarza, a także pamiętnikarza, poety oraz żołnierza kampanii napoleońskich. Był twórcą oryginalnej polskiej komedii. Największe komedie Fredry to m.in. „Śluby panieńskie czyli magnetyzm serca”, „Zemsta”, „Pan Jowialski”. Pisał też bajki i wiersze dla dzieci: „Małpa w kąpieli”, „Paweł i Gaweł”, „Osiołkowi w żłoby dano”.

Rok 2023 będzie rokiem sześćdziesięciolecia śmierci **Aleksandry Piłsudskiej** - działaczki niepodległościowej, członkini Polskiej Organizacji Wojskowej i Polskiej Partii Socjalistycznej, odznaczonej za męstwo orderami Virtuti Militari, Odrodzenia Polski oraz Krzyżem Niepodległości. Działała w Organizacji Bojowej PPS, była też działaczką społeczną, współpracowała ze Związkiem Strzeleckim. W czasie I wojny światowej wstąpiła do Legionów Polskich, była komendantką kurierów legionowych. Angażowała się w działalność społeczną: pomoc dla sierot, organizowanie przedszkoli i szkół dla rodzin wojskowych, wsparcie najbiedniejszych i bezdomnych, tworzenie bibliotek i świetlic dla młodzieży.

13 września 2023 r. przypada 220. rocznica urodzin **Maurycego Mochnackiego**, konspiratora, dziennikarza, krytyka literackiego, pianisty, członka niemal wszystkich ówczesnych tajnych sprzysiężeń przeciw Rosji w Warszawie i żołnierza Powstania Listopadowego, odznaczonego Virtuti Militari, wielokrotnie rannego w kolejnych bitwach z Moskalami. Do dziś wiele z jego diagnoz na temat natury Rosji i jej imperialistycznych dążeń związanych zwykle także z kulturowym barbarzyństwem nie straciło na aktualności.

W listopadzie 2023 r. upłynie sto lat od śmierci **Jadwigi Zamoyskiej** - współtwórczyni Fundacji Zakłady Kórnickie, zaangażowanej społecznie patriotki, służebnicy Bożej, poliglotki, autorki spójnego systemu pedagogicznego, założycielki pierwszej w Polsce zawodowej szkoły gospodarstwa domowego. Założona przez nią w 1882 r. Szkoła Domowej Pracy Kobiet, była nowoczesną

odpowiedzią na ówczesne potrzeby społeczne kobiet. Zamoyskiej przyświecało motto „Służyć Bogu, służąc Ojczyźnie, służyć Ojczyźnie, służąc Bogu”. Była jedną z pierwszych osób odznaczonych Orderem Odrodzenia Polski.

W roku 2023 obchodzimy stulecie urodzin **Jerzego Nowosielskiego** – wybitnego malarza, rysownika, scenografa, pedagoga, filozofa, teoretyka sztuki i myśliciela religijnego. Jest on uznawany za jedną z najwybitniejszych postaci polskiej kultury współczesnej. Nie tylko tworzył sztukę, ale także pisał o niej. Wykonał wyposażenie i polichromie licznych świątyń rzymskokatolickich, grekokatolickich i prawosławnych. Malował także akty kobiece i pejzaże oraz formy abstrakcyjne. Jego sztuka do dziś uznawana jest za zjawisko unikatowe, łączące w sobie strefę „sacrum i profanum”.

Portret kobiecej

Wisława Szymborska

Musi być do wyboru,
Zmieniać się, żeby tylko nic się nie zmieniło.
To łatwe, niemożliwe, trudne, warte próby.
Oczy ma, jeśli trzeba, raz modre, raz szare,
czarne, wesołe, bez powodu pełne łez.
Śpi z nim jak pierwsza z brzegu, jedyna na świecie.
Urodzi mu czworo dzieci, żadnych dzieci, jedno.
Naiwna, ale najlepiej doradzi.
Słaba, ale udźwignie.
Nie ma głowy na karku, to będzie ją miała.
Czyta Jaspersa i pisma kobiece.
Nie wie po co ta śrubka i zbuduje most.
młoda, jak zwykle młoda, ciągle jeszcze młoda.
Trzyma w rękach wróbelka ze złamanym skrzydłem,
własne pieniądze na podróż daleką i długą,
tasak do mięsa, kompres i kieliszek czystej.
Dokąd tak biegnie, czy nie jest zmęczona.
Ależ nie, tylko trochę, bardzo, nic nie szkodzi.
Albo go kocha albo się uparła.
Na dobre, na niedobre i na litość boską.

Paweł i Gaweł

Aleksander Fredro

Paweł i Gaweł w jednym stali domu,
Paweł na górze, a Gaweł na dole;
Paweł, spokojny, nie wadził nikomu,
Gaweł najdziksze wymyślał swawole.

Ciągle polował po swoim pokoju:
To pies, to zając – między stoły, stołki
Gonił, uciekał, wywracał koziołki,
Strzelał i trąbił, i krzyczał do znoju.

Znosił to Paweł, nareszcie nie może;
Schodzi do Gawła i prosi w pokorze:
„Zmiłuj się waćpan, poluj ciszej nieco,
Bo mi na górze szyby z okien lecą”.

A na to Gaweł: „Wolność, Tomku,
W swoim domku”.

Cóż było mówić? Paweł ani pisnął,
Wrócił do siebie i czapkę nacisnął.
Nazajutrz Gaweł jeszcze smacznie chrapie,
A tu z powały coś mu na nos kapie.
Zerwał się z łóżka i pędzi na górę.

Stuk! Puk! – Zamknięto. Spogląda przez dziurę
I widzi... Cóż tam? Cały pokój w wodzie,
A Paweł z wędką siedzi na komodzie.

„Co waćpan robisz?” „Ryby sobie łowię”.
„Ależ, mospanie, mnie kapie po głowie!”
A Paweł na to: „Wolność, Tomku
W swoim domku”.

Z tej to powiastki morał w tym sposobie:
Jak ty komu, tak on tobie.

Zarząd Główny i Ogniwa Federacji Polek w Kanadzie

Przewodnicząca - Katarzyna Grandwilewska
Ancaster, ON, 905-304-7277, jkgrand77@gmail.com

Wiceprzewodnicząca - Anna Wołochacz
Mississauga, ON, 647-994-5965, anna.wolochacz@rogers.com

Wiceprzewodnicząca na Kanadę Centralną - Magdalena Szewczyk
Mississauga, ON, 416-999-7205, magda.szewczyk@utoronto.ca

Wiceprzewodnicząca na Kanadę Zachodnią - Aleksandra Kosińska
Edmonton, AB, 780-468-4057, olatola@hotmail.com

Sekretarz Generalny - Halina Madej
Edmonton, AB, 780-463-2859, halina1@shaw.ca

Sekretarz Protokolarny - Arleta Sziler
Windsor, ON, 519-979-0925, asziler@gmail.com

Skarbnik - Maria Ambroszkiewicz
Hamilton, ON, 905 929 2900, mambros123@gmail.com
65 Aylmer Crescent, Stoney Creek, ON, L8J 1J 9

Członkowie Zarządu
Alicja Kotynia, 416-287-0829, alicjakot820@gmail.com
Danuta Potworowski, 604-371-4772, danutapot@gmail.com
Jadwiga Dereń Skowrońska, 780-951-5180, adwigaskowronski@gmail.com
Maria Szymańska, 204-633-3306, mariaszymanska@mymts.net

Facebook - Anna Wołochacz
Mississauga, ON, 647-994-5965, anna.wolochacz@rogers.com

Website - Małgorzata Boczkowska
Ottawa, ON, 613-723-4680, malboczkowski@gmail.com

Fundusz im. Jadwigi Dobruckiej / Jadwiga Dobrucka Youth Fund
Halina Madej, 5503 - 39 Ave., Edmonton, AB, T6L 1B7

Ogniwo # 1 - Toronto, ON - Iwona Bogorya Buczkowska
416-255-8608, y.bogorya@rogers.com
www.facebook.com/PCWF Branch 1

Ogniwo # 3 - Edmonton, AB - Halina Madej
780-463-2859, halina1@shaw.ca
web: Federacja Polek Edmonton

Ogniwo # 4 - Vancouver, BC - Janina Freyman
604-727-6392, janinafreyman@gmail.com
www.kpkbritishcolumbia.com/polish-womens-federation

Ogniwo # 7 - Winnipeg, MB - Maria Szymańska
204-633-3306, mariaszymanska@mymts.net
www.facebook.com/FPK Ogniwo #7 w Winnipegu

Ogniwo # 8 - Ottawa, ON - Ewa L. Zadarnowska
613-739-8663, ewazadar@hotmail.com
www.federacjapolek.ca/Ottawa

Ogniwo # 13 - Mississauga, ON - Magdalena Szewczyk
416-999-7205, magda.szewczyk@utoronto.ca
www.facebook.com/FPK Ogniwo 13

Ogniwo # 17 - Scarborough, ON - Alicja Kotynia
416-287-0829, alicjakot820@gmail.com

Ogniwo # 18 - Hamilton, ON - Katarzyna Grandwilewska
905-304-7277, jkgrand77@gmail.com

Ogniwo # 20 - Windsor, ON - Arleta Sziler
519-979-0925, asziler@gmail.com

Ogniwo # 24 - Mississauga, ON - Anna Wołochacz
647-994-5965, anna.wolochacz@rogers.com
www.facebook.com/FPK Ogniwo 24 Mississauga

Facebook: Polish Canadian Women's Federation / Federacja Polek w Kanadzie

Website: <http://www.federacjapolek.ca>

INFORMATOR

Rok 66, Grudzień 2022

Nr 197

Redakcja Informatora
Małgorzata Boczkowska

© 2022